



Lietuvos Respublikos  
Seimo  
*pirmoji sesija*

2016 m. gruodžio 16 d.  
21 nenumatytas posėdis

Stenogramos

---

**13**

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

## **E. leidinį parengė**

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS  
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

## TURINYS

I (RUDENS) SESIJA  
2016 m. gruodžio 16 d.

### Nenumatytas posėdis Nr. 21

2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4790(2) antrasis svarstymas .....	5
Seimo nario M. Majausko kalba .....	13
Seimo nario K. Glavecko kalba .....	14
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba .....	15
Seimo narės A. Maldeikienės kalba .....	15
Seimo nario R. J. Dagio kalba .....	16
Seimo nario J. Oleko kalba .....	17
Seimo nario K. Masiulio kalba .....	18
2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4803(2) pateikimas (A. Veryga) .....	19
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4798(2) pateikimas (L. Kukuraitis) .....	24
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4801(2) pateikimas (L. Kukuraitis) .....	27
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-229 ir Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 3, 10, 12, 13 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 <sup>1</sup> ir 10 <sup>2</sup> straipsniais įstatymo Nr. XII-2500 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-230 pateikimas (L. Kukuraitis) .....	28
Savaitės (2016-12-19–2016-12-23) – 2016 m. gruodžio 20 d. (antradienio) ir 22 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (R. Baškienė) .....	29
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ .....	31

## SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

# LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

## I (RUDENS) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 21 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS  
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

---

**PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS).** Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu registruotis. Pradedame 2016 m. gruodžio 16 d. nenumatytą posėdį. Dirbsime pagal valdybos patvirtintą darbo tvarkę. Kviečiu registruotis. (*Gongas*)

Užsiregistravo 83 Seimo nariai.

*08.34 val.*

**2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4790(2) (antrasis svarstymas)**

Darbotvarkės 1 klausimas – 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4790(2). Pranešėjas – ministras V. Šapoka.

**V. ŠAPOKA.** Labas rytas, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Vyriausybė išnagrinėjo visus gautus Seimo komitetų, Seimo komisijų, Seimo narių, Valstybės kontrolės, kitų valstybės institucijų ir įstaigų pasiūlymus ir patobulino įstatymo projektą. Be to, Vyriausybė, rengdama patobulintą įstatymo projektą, įvertino ir Seimo Biudžeto ir finansų komiteto siūlymą – svarstant Seimo komitetų ir Seimo narių pasiūlymus dėl įstatymo projekto atkreipti dėmesį į šias svarbias valstybės politikos kryptis: savižudybių, patyčių ir smurto prevenciją, viešųjų pirkimų skaidrumo didinimą, korupcijos prevenciją, valstybės saugumo stiprinimą.

Seimo komitetai ir Seimo nariai, valstybės institucijos ir įstaigos pasiūlė padidinti asignavimus daugiau negu 1 mlrd. eurų. Nuomonę dėl įstatymo projekto taip pat pateikė Valstybės kontrolė, Lietuvos bankas, Europos Komisija. Dėl Europos Komisijos nuomonės ir įstatymo projekto savo poziciją taip pat išreiškė Eurogrupė, t. y. euro zonos valstybių finansų ministrai. Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės pastabas, patobulintame įstatymo projekte 2017 metais numatomas valdžios sektoriaus deficitas 0,7 % nuo BVP, arba 0,1 % mažesnis, palyginti su Seimui pateiktu ankstesniu įstatymo projektu, kuriame buvo numatytas 0,8 % deficitas. Sumažinus valdžios sektoriaus deficitą viešieji finansai bus valdomi ir apdairiau, ir atsakingiau.

Atsižvelgiant į Europos Komisijos pastabas, valdžios sektoriaus struktūrinis deficitas 2017 metais sudarytų apie 1,2 % nuo BVP, arba būtų 0,1 % mažesnis, palyginti su atitinkamu rodikliu pagal Seimui pateiktą ankstesnį įstatymo projektą.

Eurogrupė konstatavo, kad tęsiant socialinio modelio reformą, Lietuvos biudžeto rodiklių atitiktis Stabilumo ir augimo pakto nuostatoms pagerėtų, t. y. reformos įgyvendinimas sumažintų su biudžeto balansu susijusią riziką. Socialinio modelio kaštai 2017 metais valstybei priskirtuose biudžetuose bendrai sudarys 0,5 % nuo BVP. Apie patobulintą įstatymo projektą jau yra informuota Europos Komisija.

Patobulintame įstatymo projekte 2017 metais valstybės biudžeto pajamos, įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, didėja 43 mln. eurų ir sudaro 8 mlrd. 519,3 mln. eurų. Asignavimai išlaidoms ir turtui įsigyti didėja apie 18 mln. eurų ir sudaro 9 mlrd. 77,8 mln. eurų. Asignavimai viršija pajamas 558,5 mln. eurų.

Kartu su patobulintu įstatymo projektu teikiamas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2017, 2018 ir 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas. 2017–2019 metų biudžeto pajamų ir išlaidų rodikliai patikslinti

atsižvelgiant į mokestinių įplaukų, socialinio modelio ir kitus biudžeto pasikeitimus, numatoma, kad vidutiniu laikotarpiu, t. y. iki 2019 metų, bus pasiektas valdžios sektorius be deficito.

Taigi detaliau dėl pasiūlymų, kokia buvo Vyriausybės išvada dėl Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto patobulinimo. Įvertinusi Valstybės kontrolės ataskaitoje pateiktas pastabas, Vyriausybė sutinka su Valstybės kontrolės nuomone, kad 2017 metų valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribojimo taisyklė yra netaikoma pagrįstai, o struktūrinio postūmio užduotis 2017 metams nenustatyta taip pat pagrįstai. Patobulintu biudžeto projektu 2017 metais numatomas valdžios sektoriaus deficitas, kaip minėjau, yra 0,7 %, arba 0,1 % mažesnis, palyginti su Seimui pateiktu pirminiu įstatymo projektu, kuriame buvo numatytas 0,8 % BVP deficitas.

Įvertinę Lietuvos banko išvadoje pateiktas pastabas ir vertinimus, sutinkame su Lietuvos banko nuomone, kad 2017 metais valdžios sektoriaus balansas nekelia rizikos dėl pasitikėjimo finansų sistemos stabilumu ir atitinkamai dėl, kaip ir Valstybės kontrolės atveju, minėto valdžios sektoriaus deficito.

Įvertinus Europos Komisijos nuomonę, atsižvelgiant į jos pastabas, valdžios sektoriaus struktūrinis deficitas 2017 metais sudarys apie 1,2 % BVP, arba 0,1 % mažesnis negu ankstesniame projekte.

Atsižvelgus į Biudžeto ir finansų komiteto siūlymą apsvarstyti Seimo komiteto, Seimo narių, asociacijų, valstybės institucijų ir įstaigų pasiūlymus, Vyriausybė siūlo... Buvo siūloma skirti papildomai Valstybės saugumo departamentui 2 mln. eurų. Iš dalies pritariame ir siūlome 1,5 mln. eurų.

Siūloma skirti papildomai Specialiųjų tyrimų tarnybai daugiau nei 500 tūkst. eurų pajėgumams stiprinti ir kitoms reikmėms. Siūloma pritari ir papildomai skirti 524 tūkst. eurų.

Buvo siūloma didinti Valstybės sienos apsaugos tarnybai asignavimus 6 mln. 300 tūkst. eurų. Iš dalies pritari ir skirta 2 mln. eurų Valstybės sienos apsaugos tarnybai valstybės sienos su Rusijos Federacija saugumui stiprinti.

Buvo siūloma skirti papildomai Lietuvos Respublikos konkurencijos tarnybai 625 tūkst. eurų. Iš dalies siūlome pritari ir skirti papildomai 220 tūkst. Konkurencijos tarnybai.

Skirti Užsienio reikalų ministerijai ne daugiau kaip 44 tūkst. eurų. Siūlome pritari ir skirti 44 tūkst. eurų Užsienio reikalų ministerijai antkapinio paminklo LDK kunigaikščiui Konstantinui Ostrogiškiui atstatymo darbams.

Taip pat buvo siūloma skirti Užsienio reikalų ministerijai daugiau nei 11 mln. eurų prioritetinėms veikloms vykdyti. Siūloma tikrai iš dalies pritari ir skirti papildomai 1 mln. eurų Užsienio reikalų ministerijai ekonominei diplomatijai stiprinti, Lietuvos atstovybėms užsienyje finansuoti ir ES bei NATO vaidmeniui ir Lietuvos ryšių su JAV bei ES viešinimui stiprinti ir kitiems tikslams.

Buvo siūloma nepritari Seimo kanceliarijos asignavimų mažinimui 5 %. Siūlome iš dalies pritari ir siūlome skirti 679 tūkst. eurų Seimo kanceliarijai. Be to, atskaičius įmokų „Sodrai“ mažinimą, skirti 45 tūkst. eurų.

Buvo siūloma skirti 3 mln. 100 tūkst. eurų vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų ir tyrėjų pareigybių atlyginimams 2017 metais didinti. Siūlome visiškai pritari ir skirti minėtą sumą.

Taip pat buvo siūloma skirti papildomai Etninės kultūros globos tarybai. Siūlome pritari iš dalies, skirti 16 tūkst. eurų.

Buvo siūloma skirti Aplinkos ministerijai papildomai 500 tūkst. eurų Lukiškių aikštės sutvarkymo antrojo etapo darbams. Siūlome pritari ir skirti šitą sumą.

Buvo siūloma skirti Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai 26 tūkst. eurų. Siūlome pritari ir skirti 26 tūkst. eurų.

Buvo siūloma papildomai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirti 200 tūkst. eurų, Švietimo ir mokslo ministerijai ir Sveikatos apsaugos ministerijai atitinkamai 300 ir 400 tūkst. eurų. Siūlome pritari iš dalies ir skirti 200 tūkst. eurų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai nevyriausybiniams organizacijoms, teikiančioms skubią anonimines pagalbą, finansuoti.

Buvo siūloma skirti Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos papildomai 9 mln. 495 tūkst. eurų. Siūlome pritarti iš dalies ir skirti 2 mln. 881 tūkst. eurų Vidaus tarnybos statuto nuostatoms dėl 40 valandų darbo savaitės apmokėjimo įgyvendinti, t. y. apmokėti už viršvalandžius.

Siūloma didinti vidaus reikalų sistemos statutinių įstaigų 2017 metais planuojamus asignavimus Vidaus tarnybos statuto nuostatoms įgyvendinti. Siūlome skirti 2 mln. 60 tūkst. eurų, iš jų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos departamentui – 370 tūkst. eurų, Valstybės sienos apsaugos tarnybai – 1,3 mln. eurų, Vadovybės apsaugos departamentui – 90 tūkst. eurų, Viešojo saugumo tarnybai – 300 tūkst. eurų.

Buvo siūloma skirti Vadovybės apsaugos departamentui 506 tūkst. eurų. Iš dalies pritarta skirti 200 tūkst. eurų Vadovybės apsaugos departamentui, iš jų 150 tūkst. eurų ilgalaikiam turtui įsigyti ir 50 tūkst. eurų saugomų asmenų ir objektų saugumui užtikrinti.

Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai buvo siūloma skirti papildomai 281,5 tūkst. eurų turtui įsigyti. Buvo nutarta iš dalies pritarti ir skirti 150 tūkst. eurų Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai.

Specialiųjų tyrimų tarnybai buvo siūloma skirti papildomai 195 tūkst. eurų OLAF programai. Pritarti ir skirti minėtą sumą.

Buvo siūloma skirti papildomų lėšų Kultūros ministerijos priemonėms įgyvendinti. Iš dalies pritarti ir skirti Kultūros ministerijai 200 tūkst. eurų šventinių dienų ir sukakčių minėjimo renginiams.

Buvo siūloma papildomai skirti Viešųjų pirkimų tarnybai 459 tūkst. eurų. Iš dalies pritarti ir skirti 354 tūkst. eurų.

Siūloma skirti papildomai Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai 200 tūkst. eurų patalpoms pritaikyti tarnybos reikmėms. Iš dalies pritarti ir skirti 150 tūkst. eurų Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai.

Buvo siūloma numatyti 475 tūkst. eurų Vytauto Didžiojo universiteto avarinės būklės Kauno botanikos sodo mokomojo korpuso kapitaliniam remontui. Iš dalies pritarti ir skirti 350 tūkst. eurų.

Siūloma skirti papildomai Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai 17 tūkst. eurų. Pritarti ir skirti 17 tūkst. eurų.

Skirti papildomai 35,4 mln. eurų pedagogų darbo apmokėjimo sąlygoms gerinti. Nutarta iš dalies pritarti ir skirti 17 tūkst. eurų.

Buvo siūloma skirti 1 mln. eurų Nemėžio Kalinausko gimnazijos renovacijai ir modernizavimui. Buvo pritarta skirti 1 mln. eurų.

Siūloma skirti 682 tūkst. eurų Baltosios Vokės „Šilo“ vidurinės mokyklos remontui. Pritarta.

Skirti 584 tūkst. eurų Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centro pastato rekonstrukcijos darbams užbaigti. Pritarta.

Skirti 5,1 mln. eurų neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti. Iš dalies pritarta – siūloma skirti 2 mln. 500 tūkst. eurų. Skirti 1 mln. eurų stojimo mokesčio Europos branduolinių tyrimų organizacijai – pritarta. Buvo siūloma papildomai skatinti užsienio investuotojus investuoti į gamybos ir paslaugų sektorius ir kurti naujas darbo vietas Lietuvoje skiriant papildomai 5,01 mln. eurų. Pritarta, skirta papildomai 5 mln. eurų Ūkio ministerijai.

Atsižvelgus į Biudžeto ir finansų komiteto siūlymą pakeisti ir patikslinti įstatymo projekto straipsnius ir priedus, Vyriausybė pateikė siūlymą. Buvo siūloma 2017 metais taikyti 20 % lengvatinį tarifą Ignalinos atominės elektrinės regiono gyventojams. Tai iš dalies pritarti. 2017 metų valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo sąmatos projekte numatyti 10 % dydžio elektros tarifo lengvatą, 740 tūkst. eurų, Ignalinos atominės elektrinės regiono gyventojams ir patikslinti atitinkamai įstatymo projekto 11 priedą.

Taip pat buvo siūloma įstatymo projektą papildyti 5 straipsniu „Valstybės biudžeto asignavimų perskirstymas asmeniui keičiant studijų programą“. Pritarta.

Be to, Vyriausybė siūlo atitinkamai padidinti arba sumažinti pajamas. Akcizų pajamos didinamos dėl spartesnio akcizų tarifo etilo alkoholiui ir kitiems alkoholiniams gėrimams didinimo 45 mln. eurų. Atsižvelgiant į patikslintą informaciją, numatoma gauti Lietuvos banko likutinio

pelno 10 mln. eurų. Atsižvelgiant į 2016 m. lapkričio 10 d. Seimo priimtą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo numatoma, kad lengvatinis 5 % PVM tarifas taikomas vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, tai mažinama 12 mln. eurų.

Padidintos biudžetinių įstaigų pajamų įmokos 170 tūkst. eurų. Padidintos Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos 192 tūkst. eurų ir iš viso 43 mln. 362 tūkst. eurų.

Taip pat numatoma padidinti asignavimus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimui užbaigti 2017 metais – 44 mln. 500 tūkst. eurų. Asignavimų valdytojams atkurti pusę sumažintos asignavimų sumos, kuri buvo sumažinta dėl įmokų „Sodrai“ sumažėjimo 0,5 %, suma – 2 mln. 620 tūkst. eurų.

Taip pat Finansų ministerijai padidėjimas dėl papildomų lėšų poreikio savivaldybėms Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo nuostatoms, susijusioms su 2017 metais valstybės tarnautojų pareigybių kategorijų intervalų mažėjimu, įgyvendinti – 183 tūkst. eurų. Finansų ministerijai, padidinus pajamas iš Šveicarijos finansinės paramos lėšų, atitinkama suma padidinti asignavimą 64 tūkst. eurų.

Kultūros ministerija. 170 tūkst. eurų padidinus pajamų įmokas, atitinkama suma padidinti asignavimai: 600 tūkst. eurų meno kūrėjų socialinėms garantijoms užtikrinti ir scenos meno įstaiigoms finansuoti. Iš viso 770 tūkst.

Sveikatos apsaugos ministerija. Priklausomybės ligų centrams finansuoti – 300 tūkst. eurų. Narkotikų, tabako ir alkoholio departamentui – 73 tūkst. eurų.

Aplinkos ministerijai. Geologijos tarnybai seisminėms stotims įsigyti – 50 tūkst. eurų. Ir iš viso 48 mln. 560 tūkst. eurų.

Taip pat numatoma sumažinti asignavimus Finansų ministerijos programoms skirtoms lėšoms – tai 14 mln. 173 tūkst. eurų. Pagrindinei socialinio draudimo pensijos daliai finansuoti dėl Socialinio modelio įstatymo įsigaliojimo atidėjimo nuo 2017 m. liepos 1 d. – 59 mln. 200 tūkst. Ir iš viso 73 mln. 373 tūkst. eurų.

Visiems kitiems Biudžeto ir finansų komiteto, Seimo komitetų ir Seimo narių, valstybės institucijų, įstaigų ir savivaldybių pasiūlymams siūlome nepritari, nesant finansinių galimybių.

**PIRMININKAS.** Pereisime prie klausimų. Pirmasis užsirašęs Seimo narys Mykolas... Minutę! (*Balsai salėje*) I. Šimonytė. Atsiprašau, Mantai.

**I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF).** Ačiū, gerbiamas posėdžio...

**PIRMININKAS.** Klausiti užsirašė I. Šimonytė, maloniai prašom.

**I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF).** Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas finansų ministre, labai raudonuoju dėl to, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvata yra taikoma ir man, bet noriu paklausti dėl tų žmonių, kuriems reikėtų raudonuoti vis dėlto dėl to klausimo mažiau. Jūs komentavote, kad, panaikinus lengvatą, žmonės turėtų kreiptis į savivaldybę, kuri turi teisę, bet ne pareigą skirti socialinę paramą ir įstatyme nenumatytais atvejais. Bet mes puikiai žinome apie atvejus, kada žmonės yra metami iš socialinio būsto dėl to, kad padidėjo minimali alga. Kadangi tų neraudonuojančių yra nemažai, aš norėčiau, kad jūs man konkrečiai atsakytumėte, ar jūs esate nusi teikę keisti pačią kompensacijų tvarką, t. y. didinti kompensacijų mastą įstatyme? Ir jeigu taip, tai kodėl tada biudžete nėra padidinta gyventojų pajamų mokesčio dalis, kuri tenka savivaldybėms, nes tai yra privaloma pagal Piniginės paramos įstatymą? Ačiū.

**V. ŠAPOKA.** Ačiū už klausimą. Pagal jūsų minėtą įstatymą iš tikrųjų numatyta skirti savivaldybėms papildomą poreikį, jeigu nepakanka iš savivaldybių lėšų. Prognozuojama, kad jau šiais metais bus sukaupta nepanaudota 136 mln. eurų, ir savivaldybės šias lėšas gali puikiai naudoti kompensacijoms.

Kalbant apie kompensavimo mechanizmą, išigilinus į patį mechanizmą, padidėjus pajamoms dėl NPD padidavimo ir padidėjus išlaidoms dėl PVM lengvatos atsisakymo, automatiškai dalis, atrodo, apie 11 tūkst. žmonių gali papildomai kreiptis dėl kompensacijos. Bet sutinku, kad įmanoma svarstyti mechanizmą, nuleidus šią kartelę ir pakeitus procentą nuo 20 į mažesnę pusę.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Žemaitaitis.

**R. ŽEMAITAITIS** (*TTF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, čia. Turiu jums kitą klausimą iš jūsų programos, nes jus delegavo Valstiečių ir žaliųjų partija ir esate naujai deleguotas ministras. Prieš rinkimus Valstiečių ir žaliųjų partija deklaravo, kad Energetikos ministerija bus panaikinta ir bus sujungta su Ūkio ministerija. Aš suprantu, žmonės yra rimti: verslininkai, ūkininkai, politikai, ir jie tą savo pažadą vykdo. (...) jiems specialistų, aš parengiau įstatymo projektą, kad nuo liepos 1 dienos Energetikos ministerija būtų prie Ūkio ministerijos. Kodėl jūs biudžete numatote Energetikos ministerijai pinigų konsultavimui, atlyginimams ir panašiai, jeigu tos dvi ministerijos bus sujungtos?

**V. ŠAPOKA.** Iš tikro biudžetą mes turime parengti iš esmės remdamiesi jau galiojančiais teisės aktais ir, kaip ne kartą buvo komentauta, papildomai bus įvertintas poreikis ir atlikta analizė dėl pasekmių panaikinimo ir tik tada priimtas galutinis sprendimas.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narė M. Navickienė. Ruošiasi R. Juška.

**M. NAVICKIENĖ** (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, džiaugiuosi, kad šiame biudžete buvo atsižvelgta į Vaiko teisių apsaugos tarnybos prašymą, taip pat ir mūsų frakcijos teiktą siūlymą didinti finansavimą šiai įstaigai. Žinoma, to negana, bet pirmasis žingsnis yra geras.

Kitas mano klausimas yra susijęs su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, būtent dėl socialinių darbuotojų skaičiaus didinimui skirtų asignavimų, kurių prašė mūsų frakcija. Ar aš teisingai suprantu, kad iš dalies pritarti reiškia, kad jūs skirsite pinigų, bet kitam tikslui, ir socialinių darbuotojų skaičius šiemet didėti negalės? Ačiū.

**V. ŠAPOKA.** Socialinių darbuotojų skaičius didėti galės ir tai daugiausia priklausys nuo pačios ministerijos sprendimų.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Juška. Ruošiasi A. Anušauskas.

**R. JUŠKA** (*LSF*). Gerbiamasis ministre, elektroninio pašto dėžutės kimšosi nuo prašymų atidėti Darbo kodeksą. Dabar sulaukėme daug prašymų dėl buvusių karių ir pareigūnų sumažintų pensijų kompensavimo. Daugelis klausia, nes buvęs premjeras žadėjo, o dabartinis, būdamas ministru, taip pat. Bus ar ne, kada ir kaip?

**V. ŠAPOKA.** Šitas klausimas tikrai bus sprendžiamas, bet šiuo metu galutinio sprendimo nėra, ir Vyriausybė šitą klausimą tikrai svarstys.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Ruošiasi R. J. Dagys.

**A. ANUŠAUSKAS** (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis ministre, iš tikrųjų prieš tai papildant informaciją apie pareigūnų valstybines pensijas, galima pasakyti, kad tas įstatymas sąmoningai buvo šį rudenį laikomas Seimo stalčiuose, nors faktiškai jis yra pasiekęs priėmimo stadiją. Akivaizdu, šiam biudžetui jis jau įtakos nebeturės, bet vis dėlto ateičiai reikėtų turėti.

Bet mano klausimas šiek tiek kitas. Paminėjote, kad Statutui įgyvendinti pareigūnams skirta ketvirtadalis, tai yra ankstesnės Vyriausybės sprendimas. Šiuo atveju akivaizdu, kad dabar ne sustabdant reformą, bet ją pristabdant vėlgi pinigų jiems nepadaugės. Kaip tie 7 mln. bus kompensuojami tiems pareigūnams, kaip?

**V. ŠAPOKA.** Čia sprendimus turės jau priimti nebe finansų ministras, o atitinkamos srities ministras. Manau, jis tą atsakomybę puikiai supranta ir šitą klausimą turės spręsti.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys R. J. Dagys. Ruošiasi I. Degutienė.

**R. J. DAGYS** (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, pirmiausia pastaba, kad pagal galiojančius socialinius įstatymus kompensacijos už šildymą taip, kaip jūs išivaizduojate, negali būti skirstomos, tai nėra prievolė savivaldybėms tą daryti, o vienkartinėmis kompensacijomis šitų šildymo kompensacijų niekaip negalima padengti, nes tai yra vienkartinės, labai tikslinės kompensacijos. Tai reiškia tai, kad jūs tiesiog neskirate tam lėšų ir atsisakote PVM lengvatos. Lygiai taip pat jūs ką tik pasakėte, kad dėl socialinių darbuotojų taip pat spęs ministerija. Socialiniai darbuotojai dirba savivaldybėse. Dotacija turėjo būti skirstoma pagal jų darbo apmokėjimo įstatymus.

Mano klausimas būtų susijęs su tuo, ar tikrai Europos Komisija pateisino jūsų 200 mln. eurų, kuriais buvo padidintas deficitas dėl reformos įvykdymo, nes mes dabar sustabdėme socialinio modelio vykdymą?

**V. ŠAPOKA.** Pats sustabdymas, turbūt suprantame, yra techninis veiksmas ir šitos Vyriausybės yra aiški nuostata dėl socialinio modelio įgyvendinimo. Ne vien tik tai, kad tai yra reikalinga Europos Komisijai, o tam, kad padėtume tvirtesnį pagrindą mūsų gerovės augimui. Šiuo atveju Europos Komisijos nuomonė dėl pusės metų atidėjimo neturėtų pasikeisti, nebent būtų nutarta, jog naujas Darbo kodeksas nereikalingas. Bet šiuo metu yra nutarta atidėti, surengti papildomą diskusiją ir priimti galutinį sprendimą.

Kitas dalykas, dalis socialinio modelio startuoja nuo sausio 1 dienos, nes pensijų indeksavimas taip pat yra šio modelio dalis.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narė I. Degutienė. Ruošiasi J. Olekas.

**I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF).** Gerbiamasis ministre, mes, trys Seimo nariai – buvęs UNESCO ambasadorius A. Gelūnas, M. Majauskas ir aš registravome siūlymą ir prašymą, kalbantį apie Vilniaus universiteto architektūrinį ansamblį. Jis, kaip žinome, siekia net XVI amžių, jis yra paskelbtas kultūros paminklu, įrašytas į Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo sąrašą, tačiau ansamblio padėtis tikrai yra apgailėtina ir reikalaujanti remonto arba rekonstrukcijos. Mes siūlėme iš investicijų valstybės programos 2017–2019 metams skirti tam lėšų. Arba aš neišgirdau, arba iš tikrųjų jūs, Vyriausybė, neatkreipėte į tai dėmesio. Mes siūlėme 4 mln. eurų 2017 metais ir 1 mln. 2018 metais. Tuo labiau prisiminkime, kad 2018 metai yra Valstybės šimtmečio metai. Tikrai norėčiau atkreipti visų mūsų dėmesį į tai, kad tai ne šiaip paprastas Vilniaus universitetas, bet su didele istorine ir kultūrine reikšme visame pasaulyje. Ačiū.

**V. ŠAPOKA.** Ačiū už dėmesio atkreipimą. Iš tiesų nepraleidau, bet dėl finansinių galimybių buvo nutarta neskirti.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys J. Olekas. Ruošiasi G. Steponavičius.

**J. OLEKAS (LSDPF).** Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, ačiū už pristatymą, aš tik noriu užduoti vieną klausimą iš jūsų pristatymo. Kadaisė mūsų šviesuolis vyskupas M. Valančius yra pasijuokęs iš carinės Rusijos biudžeto, kad tai girtas biudžetas. Dabar jūs paminėjote, kad iš akcizų padidėjimo alkoholiui tikėtis gauti 45 mln. Kai mes kalbame apie akcizų didinimą ir panašiai, mes tikimės, kad labai ženkliai sumažėtų vartojimas. Kokie čia dabar jūsų paskaičiavimai? Ar tiek pat bus girtaujama, tiktai daugiau bus išleidžiama pinigų, liks skurdesni, ar yra numatytas kažkoks vartojimo mažėjimas?

Antra klausimo dalis dėl tų lėšų panaudojimo. Jūs paminėjote 45 mln. iš akcizų alkoholiui, Narkotikų departamentui – 70 tūkst., psichologinei pagalbai – 300 tūkst., tai nėra 1 % nėra paskirta tokiai... Ar manote, kad kaip nors daugiau galėtų būtų skiriama tai sveikatinimo daliai, ar kokių nors sporto įrengimų, kur žmonės galėtų pakeisti alkoholio vartojimą sveikesne gyvensena?.. Ačiū už jūsų atsakymą.

**V. ŠAPOKA.** Ačiū už klausimą. Teisingos pastabos dėl vartojimo mažėjimo. Bet prognozuojant pajamas buvo atsižvelgta į galimą didelį vartojimo mažėjimą ir, kaip galima numanyti, tai pačių kenksmingiausių, turiu omeny įvairius sidrus ir įvairius kitus tarpinius produktus, vartojimas ir pardavimas gali kristi net iki 50 %. Bet, kita vertus, reikia turėti omeny, kad spartesnis akcizų didinimas ir tas šuolis kitais metais gan ženklus, tai vis dėlto numatomos gana didelės pajamos iš šios srities.

Kalbant apie panaudojimą, aišku, sutinku, kad reikia papildomai skirti toms sritims ir veikloms, kurias reikėtų išnaudoti, atitraukiant nuo to paties alkoholio, ir papildomai skirti atitinkamai toms tarnyboms. Bet reikia turėti omeny, kad turime tuos fiskalinius apribojimus ir taip pat gan didelį padidinimą mokytojų atlyginimų – papildomai skiriama 17 mln. eurų.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narys G. Steponavičius. Ruošiasi S. Jovaiša.

**G. STEPONAVIČIUS (LSF).** Labai ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, pirmas mano klausimas. Jūs pristatyme paminėjote, kad iš 5,1 mln. poreikio neformaliajam vaikų švietimui yra atrasta 2,5 mln. Nežinau, ar jūs suprantate, bet klausimas yra toks, kad tai reiškia, jog trečdalį metų laikotarpio apie 70 tūkst. vaikų, gaunančių 15 eurų per mėnesį krepšelį, negaus to finansavimo visos Lietuvos mastu. Tai aš nežinau, kodėl toks pusinis sprendimas, gal turite koki komentarą?

Ir antras mano klausimas. Jūs paminėjote kelis švietimo ar kultūros objektus, kuriems buvo rastas finansavimas, nors iš Ministro Pirmininko mes girdėjome, kad bus atsisakyta vadinamojo individualių Seimo narių konkretiems objektams pokiliminio poreikio tenkinimo. Kaip jūs čia galėtumėte pakomentuoti šiuos dalykus?

**V. ŠAPOKA.** Kalbant apie neformaliojo ugdymo krepšelį, apsvarstę matome vidinių rezervų skirti papildomai. Čia viena. Antra, aptarėme, jog įmanoma ieškoti mechanizmo, siekiant labiau socialiai orientuoti šią sistemą. Tą klausimą reikės papildomai spręsti jau metų eigoje.

Dėl pokiliminių dalykų, mano nuomone, po kilimu čia niekas negalėtų vykti, papildomai skirta lėšų svarbiems dalykams. Bet, žinoma, peržiūrint apskritai biudžeto formavimo sistemą, aš manau, bus atsižvelgta į jūsų pastabą, kad visuomet būtų apsvarstomas tikslas, pasekmės, rezultatas ir tik tuomet priimami sprendimai.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys S. Jovaiša. Ruošiasi K. Masiulis.

**S. JOVAIŠA (TS-LKDF).** Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūsų prognoze yra numatytas ministerijų perkėlimas į Kauną. Neišgirdau, kokios lėšos tam bus skiriamos, nes tai, be abejo, sudarys apie 10 ar daugiau milijonų. Tai koks jūsų matymas šiuo klausimu, ar jūs vykdysite perkėlimą jau 2017 metais, ar atidėsite vėlesniam laikotarpiui? Ačiū.

**V. ŠAPOKA.** Kalbant apie ministerijų perkėlimą, galiu pakartoti tai, ką teigė premjeras, jog šitą klausimą spręsimė tik atlikę analizę ir įvertinę galimas pasekmes. Tik tada priimsime sprendimą ir atitinkamai dėl lėšų.

**PIRMININKAS.** Dėkoju. Klausia Seimo narys K. Masiulis. Ruošiasi R. Tamašunienė.

**K. MASIULIS (TS-LKDF).** Ačiū. Gerbiamasis ministre, du klausimai. Vienas klausimas, kiek šitas biudžetas yra jūsų biudžetas? Aš stebiu jau kelias Vyriausybes iš eilės ir žinau, kad ministerijoje yra vienas žmogus, kuris viską visada daro. Kiek čia jūs pridėjote ranką?

Antras klausimas toks. Studentams kažkada aiškinau, kad geros valstybės ir geros šeimos biudžetas labai stipriai skiriasi nuo blogos šeimos ar valstybės biudžeto. Ir tas skirtumas yra, kad geroje šeimoje ar valstybėje yra dvi kišenės – strateginė ir kasdieninė. O Lietuvos biudžete aš niekada nesugebėdavau atskirti ir išskirti, kiek ten yra tų strateginių pinigėlių, kurioje vietoje, kaip juos pamatuoti, kaip jie panaudojami, kiek jie strategiškai ir panašiai. Gal aš klystu, jūs pataisykite mane. O jeigu neklystu, tai pasakykite, kiek čia yra strateginiams tikslams skirta pinigėlių ir kuriose vietose aš galėčiau juos atkasti?

**V. ŠAPOKA.** Ačiū už taiklius klausimus. Kalbant, kiek šis biudžetas yra mano, turbūt reikėtų kalbėti apie tai, jog, žinoma, didžiąją dalį šio biudžeto mes paveldėjome. Kitas dalykas, ką mes patiksliname, lyginant su pirminiu projektu, kur mes pridėjome tiek ranką, tiek širdį? Tai papildomai yra skirti 44 mln. pensijoms kompensuoti. Tiesa, tos sumos yra perėjusios per ankstesnius biudžetus, bet bus išmokama pavasarį.

Kitas dalykas, papildomai skirta 17 mln. eurų mokytojams. Papildomai skirta institucijoms kovai su korupcija, su prastais viešaisiais pirkimais, patyčių, savižudybių, smurto prevencijai. Ir papildomai skirti 5 mln. eurų investicijoms pritraukti.

Iš tikrųjų šiuo atveju turbūt atsakant į antrą klausimą ir susiejant jį su pirmu, mūsų pakeitimai, aš manau, tikrai atspindi geros šeimos biudžetą, nes yra pagalbota ir apie tas priemones, kurios būtinos nedelsiant, ir apie tas priemones, kurios reikalingos ateičiai, ką aš kalbu apie investicijų pritraukimą ir apie strateginius dalykus, kad šalies gerovė augtų ir ateityje. Bet didžioji dalis vis dėlto yra skirta atskirčiai mažinti ir kovai su korupcija.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narė R. Tamašunienė. Ruošiasi K. Glaveckas.

**R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF).** Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, iš tikrųjų sveikiname pasiryžimą didinti atlyginimus pedagogams ir aukštųjų mokyklų dėstytojams, ir tai pažado tesėjimas po šių metų pedagogų bendruomenės protesto akcijų. Atlyginimas šiek tiek padidės, bet ar didės mokinio krepšelio dydis, ar grįš prie prieškrizinio lygio? Ar iš viso jo nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. bus atsisakoma? Taip pat ar įvertinote mūsų siūlymą grąžinti į prieš krizę buvusį procentinį priedą tautinių mažumų mokykloms... sumažinimo? Nes dabartinis priedas buvo skirtas išskirtinai suvienodinto valstybinės kalbos egzamino ir ugdymo proceso organizavi-

mui. Kiekvienoje tautinių mažumų mokykloje mokomųjų dalykų yra daugiau dėl gimtosios kalbos ir mokytojai šiuo metu dirba altruistiškai ir savanoriškai, norėdami įgyvendinti bendrojo ugdymo valstybinį procesą, jį organizuoti ir pasiekti gerų rezultatų. Ar įvertinote tai? Ačiū.

**V. ŠAPOKA.** Ačiū už klausimą. Tikslesnį atsakymą dėl etapų ir kaip bus reformuojama švietimo sistema pateiktų kita ministrė. Bet kalbant apie krepšelį, tai šitie klausimai, taip pat ir priedai, tie klausimai yra numatyti svarstyti reformos kontekste. Taip pat yra numatyti ir Vyriausybės programoje.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Ruošiasi A. Matulas.

**K. GLAVECKAS (LSF).** Gerbiamasis ministre, antrajam svarstymui pateiktas valstybės ir savivaldybių biudžetas yra koreguojamas. Kokiu mastu, gal galėtumėte pasakyti, kiek koreguojamas, koreguojamos biudžeto pajamos, valstybės ir savivaldybių, ir kiek koreguojami asignavimai? Kokie tai yra procentai?

Klausimas yra susijęs su tuo, kad žinant tuos politinius pažadus, kuriuos jūs turite programoje, natūralu, tai yra tik nedidelė dalis, galimybė tuos pažadus iš dalies vykdyti. Tai kiek procentų sudaro korekcija? Ačiū.

**V. ŠAPOKA.** Šiuo atveju geriausias rodiklis, kiek apskritai valdžios sektoriaus deficitas keisis dėl šito, tai sumažės 0,1 %, palyginti su prieš tai buvusiu projektu. Šiuo atveju mes mažiname tikimybę, kad nebus suteikta Lietuvai išlyga dėl socialinio modelio įdiegimo ir taip pat yra atsižvelgta į kitais metais numatomas įvairias rizikas, susijusias su išore.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys A. Matulas. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

**A. MATULAS (TS-LKDF).** Gerbiamasis ministre, Valstybės kontrolė aiškiai įvardijo, kad Privalomojo sveikatos draudimo fondui pavestoms jai nebūdingoms funkcijoms vykdyti reikalingas 131 mln., tuo tarpu valstybė skiria 15 mln. Tą patį 2013 metais konstatavo ir Konstitucinis Teismas, kad būtinoji pagalba gyvybei gelbėti ir išsaugoti turi būti finansuojama iš valstybės biudžeto. Kodėl jūs nevykdote šių institucijų pavedimo ir kokios dar institucijos pavedimų reikia, kad pagaliau būtų įgyvendintas įstatymas?

**V. ŠAPOKA.** Ačiū už klausimą. Tiek kalbant apie šią sritį, tiek apie kitas, visur yra lėšų trūkumas. Vienintelis kelias šiuo atveju, bent jau mūsų manymu, yra atlikti reformas ir tik tuomet kalbėti apie finansavimo didinimus. Spartaus pajamų augimo dėl gana lėtoko ekonomikos augimo mes nenumatome. Nereformavę sričių, atitraukdami lėšas iš vienos srities ir skirdami kitai, mes tiesiog kuriam laikui užmaskuotume problemą ir iš esmės galbūt prisidėtume prie problemos sprendimo nukėlimo.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narė R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi E. Jovaiša.

**R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF).** Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiamasis ministre, ne į tą pusę žiūrite. Gerbiamasis ministre, iš Susisiekimo ministerijai kelių priežiūrai skiriamų lėšų 30 % patenka į savivaldybes. Savivaldybės turi organizuoti kelių valymą, pabarstymą žiemos metu, tačiau praktika akivaizdžiai rodo, kad šitų lėšų tikrai neužtenka. Jau šiais metais šiuo žiemos metu tikrai įvyko bent jau Žemaitijoje (turiu duomenis) ne vienas nelaimingas atsitikimas dėl to, kad slidi, nesutvarkyta kelio danga nesant lėšų. Ar nemanote, kad apskritai reikėtų padidinti skiriamų lėšų kiekį arba keisti santykį ir daugiau lėšų skirti savivaldybių kelių priežiūrai?

**V. ŠAPOKA.** Aš manau, jeigu šis pasiūlymas būtų įregistruotas, tai mes jį tikrai svarstytume, o skubėti dabar atsakyti, neįsigilinus konkrečiai į tą situaciją, būtų turbūt per anksti.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys E. Jovaiša. Ruošiasi V. Gailius.

**E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Gerbiamasis ministre, čia. Gerbiamasis ministre, Vyriausybė paskyrė tik dalį pinigų, reikalingų mokytojams neformaliajam ugdymui, taip pat dėstytojams apmokėti, doktorantų stipendijoms. Vakar 90 Seimo narių įregistravo pasiūlymą, kuriuo prašoma, kad šios sumos pasiektų reikiamą lygį. Sakykite, koks 90 Seimo narių pasiūlymo likimas? Ir jeigu ne, tai ką Vyriausybė galvoja, kokius rezervus įtraukti, kad šitie išpareigojimai būtų įvykdyti?

**V. ŠAPOKA.** Kadangi yra numatytas Vyriausybės posėdis, kitą savaitę tuos naujai gautus pasiūlymus Vyriausybė svarstys. Šiuo atveju aš, kaip finansų ministras, dėl Vyriausybės sprendimo, turbūt iš anksto užbėgdamas už akių, neturėčiau pasakyti. Šis klausimas bus svarstomas.

**PIRMININKAS.** Klausia V. Gailius. Ruošiasi A. Skardžius.

**V. GAILIUS** (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ministre, jūs užtikrinote Valstybės investicijų programos lėšų skirstymo skaidrumą. Kaip jūs užtikrinsite programų, kurios po biudžeto patvirtinimo, sausio mėnesį, bus skirstomos ministerijose? Praeitoje kadencijoje mūsų Antikorupcijos komisijos objektu tapo šedevrai – ministrų kreipimaisi į konkrečias savivaldybes, pridedant sąrašą: darželis – 58 tūkst. eurų, L. Dmitrijeva; mokykla-darželis – 58 tūkst., L. Dmitrijeva; gimnazija – konkretus Seimo narys A. Paulauskas; gimnazija – 200 tūkst., S. Ursul. Toliau eina dabartinės valdančiosios koalicijos Seimo narių pavardės. Ar jūs turėsite ryžto skaidriai ir atsakingai užtikrinti ir ministerijose po kilimais skirstomus asignavimus, kad neatsidurtų mūsų Seimo Antikorupcijos komisijos tyrimo objekte, akiratyje tokie sąrašai su konkrečiomis parlamentarų *pramušėjų* pavardėmis?

**V. ŠAPOKA.** Visiškai pritariu dėl pastabos, kad, patvirtinus ir pateikus išvadą dėl biudžeto, tai neturėtų būti pakankamas dalykas tam, kad užtikrintume investicinės programos tikslinį panaudojimą ir skaidrumą. Buvo mažai laiko įvertinti visus projektus, bet Vyriausybėje šis klausimas yra aptartas. Kad šita peržiūra būtų rimta ir atsakinga, yra nutarta sudaryti iš kovojančių su korupcija asmenų, taip pat ministerijų, Finansų ministerijos ekspertų... tam, kad būtų įvertintas tikslingumas. Bus pateikiamos rekomendacijos ministrams tam, kad jie taip pat galėtų priimti atsakingus sprendimus ir tuos vidinius perskirstymus darytų atsakingai.

**PIRMININKAS.** Klausia Seimo narys A. Skardžius.

**A. SKARDŽIUS** (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūs planuojate biudžete papildomai 45 mln. iš akcizų surinkti. Šiandien mes svarstėme Ekonomikos komitete. Paprastai būdavo tokia praktika, kad visą laiką keičiantis mokesčiams yra tam tikras prognozavimas, modeliavimas, pateikiami skaičiai, poveikis šiuo atveju Lietuvos gamintojams, ar galų gale tikslas bus pasiektas, nes mes gyvename ne izoliuotoje, kaip Šiaurės Korėja, teritorijoje, o turime ganėtina atviras sienas su Lenkija, su kaimynine Latvija. Įvežamo alkoholio kiekiai taip pat yra didžiuliai, ar galų gale nepaskatins ir nesukels daugiau problemų ir finansų poreikio stipriojo alkoholio vartojimas, suvienodinus to silpnojo, lengvojo alkoholio vartojimą? Buvo minėta, kad jūs turite skaičius. Ar galėtumėte pateikti tuos skaičius Seimo nariams, Ekonomikos komiteto nariams, jeigu galima?

**V. ŠAPOKA.** Žinoma, tuos skaičius galėsime pateikti. Dabar kalbant apie tai, kad gyvename neizoliuotai ir turime kaimynus, tai, be jokios abejonės, buvo žiūrima, koks galimas poveikis. Kadangi daugiausiai pastabų buvo kilusios dėl alaus tarifo didėjimo, tai įvertinus, koks galėtų būti skirtumas vidutiniškai nuo alaus Lenkijoje ir Latvijoje, skirtumas sudarytų 9 euro centus, jeigu kalbėtume apie pirmus metus. Tolesnių žingsnių ir jų mes nežinome. Nemanome, kad 9 euro centai būtų tas labai jau reikšmingas skirtumas, kuris galėtų paskatinti masinį procesą. Čia aš tiesiog pasitelkdamas vienos alkoholio grupės pavyzdį tai sakau.

Tai, kaip prieš tai minėjau, numatomas vartojimo mažėjimas, labai skirtingas pagal alkoholio kategorijas, tačiau bet kuriuo atveju tai yra įvertinta ir tais skaičiais galėsime pasidalinti.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Klausimams laikas baigėsi. Toliau pereisime prie diskusijos. Dėkojame ministrui V. Šapokai.

Pirmasis diskutuoti užsirašė Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas. Pasisakymams skirtos 5 minutės.

**M. MAJAUSKAS** (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Dėkoju finansų ministrui. Iš tikrųjų atliktas didelis darbas ir mes turime padėkoti finansų ministrui, kuris tikrai daug dirbo, atrodo, labai rimtai ir padarė didelį darbą. Pripažinkime, prieš kelias savaites jis dar net nežinojo, kad bus finansų ministru, ir dabar, matyt, miego valandų tikrai nebuvo labai daug ir buvo padaryta labai daug. Matyt, turėtume padėkoti ir tikrajam finansų ministrui, kuris išskirtinai galbūt kelias kadencijas vadovavo Finansų ministerijai, tai E. Žilevičiui, kuris sėdi antrame aukšte. Edmundai, sveikinu ir jus nuveikus tikrai didelį darbą, nes, kaip žinome, dažniausiai jūs formuojate biudžetą.

Realybė turbūt tokia, kad daugelis šios Vyriausybės ministrų atėjo jauni, nauji žmonės ir mes turėsime savo lūkesčius šiek tiek sumažinti ir nekritikuoti, bet padėti nepadaryti klaidų. O

klaidų, galimų klaidų mes čia matome. Viena iš tokių prasiveržiančių tai yra valstietiškos finansų politikos požymis, ką matome čia, kurį aš labai paprastai įvardiju – lupk miestietį. Kodėl? Labai paprasta. Pažiūrėkite PVM lengvatą šildymui. Kas ja naudojasi? Daugiausia naudojasi miestų gyventojai, kurie gyvena daugiabučiuose. Vadinamieji turčiai gyvena už miesto privačiuose gražuose namuose ir PVM lengvata šildymui, kaip ir centriniu šildymu, nesinaudoja. Regionuose, rajonuose, kaimuose gyvenantys žmonės taip pat centriniu šildymu nesinaudoja. Todėl PVM lengvatos naikinimas yra nukreiptas prieš viduriniąją klasę, prieš miestiečius.

Antras dalykas. Gyvybės draudimas, investicinis draudimas, kai valstybė nusprendė, kad žmonėms reikia taupyti, reikia kaupti pensiją ir nebūtina išleisti iš karto visus pinigus, kuriuos gavo. Žmonės, kurie gyvena ne nuo atlyginimo iki atlyginimo, o miestiečiai, kurie per mėnesį sukaupia 30–40 eurų, investuoja į gyvybės draudimą, kaupia ir taupo pinigus. Valstybė juos skatino tai daryti, bet šiandien yra siūlymas naikinti šitą lengvatą, kuri dar kartą nukreipta prieš miestiečius. Ja naudojasi 200 tūkst. gyventojų, daugiausia gyvenantys miestuose ir miesteliuose. Vidutinis amžius yra nuo 30 iki 45 metų, vyrai ir moterys miestuose ir miesteliuose. Toks sprendimas dar kartą yra nukreiptas prieš naują kartą, prieš viduriniąją klasę ir prieš miestuose gyvenančius žmones. Ir tai ne pabaiga.

Sprendimas dėl akcizo ir siūlymas apmokestinti alų 400 %, o degtinę – 34 % iki 2020 metų. Na, vėlgi ne paslaptis, kur yra vartojami stiprieji gėrimai ir kur vartojamas yra alus. Taigi toks akcizas, mano supratimu, yra labai akivaizdžiai akcizas miestiečiams. Aš niekaip kitaip negaliu vertinti šitos valstietiškos finansų politikos kaip tik – lupk miestietį. Todėl kviečiu nuoširdžiai pamilti miestietį ir šiek tiek atsakingiau pasižiūrėti į šios mūsų visos bendros, mylimos valstybės finansų politiką. Ačiū.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Glaveckas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

**K. GLAVECKAS (LSF).** Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, mano kolegos sako sparnuotų frazių pasakyti, tai vieną pasakysiu: paprastai svarstant biudžetą visi nori valgyti ir niekas nenori lėkščių plauti. Tai yra toks senas posakis, kitaip tariant, niekas nenori uždirbti, galvoti apie uždirbtus pinigus, visi galvoja, kad tas biudžetas guminis ir galima jį kaip nors padalinti. Ir kitas dar nuo senų laikų paplitęs posakis – visi nori gyventi danguje ir niekas nenori būti pragare.

Kitų metų biudžetas iš tikro faktiškai liko toks pat, koks buvo, su labai menkomis korekcijomis, ir tikėtis, kad iš jo bus pradėta reforma dar kol kas yra sunku. Todėl aš, nediskutuodamas dėl atskirų pozicijų, mes dar turėsime laiko, dar turime pusės metų laikotarpį, siūlau parengti visą paketą reformos įstatymų, kurie susiję su viešaisiais finansais, ministerijomis, efektyvumo didinimo linkme, galų gale Valstybės investicijų programą, kad ji visiškai būtų pakeista, parengti visus įstatyminius dokumentus, juos priimti iki gegužės mėnesio ir birželio mėnesį peržiūrėti biudžetą, kad kitų metų antrajame pusmetyje būtų galima pradėti tą, ką jūs žadate, – reformą. Vien tik pažadais grįsta reforma kaip paprastai baigiasi mokesčių padidinimu. Kad nereikėtų jums to daryti, jūs dabar turite tą padaryti. Toks bendras mūsų Lietuvos ir jūsų darbas.

Dabar apie patį biudžetą. Atrodo, VIP'o užkratas yra kaip kokio gripo epidemija ar dar kas nors. Visi Seimai pradėdavo nuo kovos su VIP'u, bet visi Seimai baigdavo VIP'o panaudojimu. Kasmet yra skiriama valstybės investicinė programa, kuri būdavo apie 1 mlrd., dabar 1 mlrd. eurų, 1 mlrd. litų, kaip paprastai Seimo nariai surašydavo pasiūlymus ir prašymus, kam savoje papirijoje stogo reikia, kryžiaus reikia ar dar ko nors. Ir tie, kurie buvo daugumoje, paprastai surinkdavo vieną paketą, pateikdavo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui, kopiją finansų ministruirui ir paskui sakydavo, kad jeigu neduos, aš nebalsuosiu. Atrodo, lygiai tas pats kaupiasi. Todėl aš manau, kaip finansų ministras sakė, kad bus korekcija, Priežiūros komisija, jokia Priežiūros komisija neišspręs to klausimo. Jeigu mes neatimsime tiesiogiai iš pačių ministrų galimybės tas *vipines* programas persikirstyti taip, kaip jie nori, neignoruoju jį nuomonės, bet taip, kaip jie nori, tai jie darys tą, ko norite jūs, o ne tą, ko reikia valstybei, jos interesams. Todėl to klausimo neatmeskite, nes pasidavę tam įpročiui imti pinigus po kilimu jūs darote tą patį, ką duodate kyšį, ir po antro karto prie to priprasite. Todėl pono V. Gailiaus pasisakymas buvo teisingas ir mes iš tikro darysime monitoringą Antikorupcijos komisijoje, kur paprasčiausiai bus parašyta, koks Seimo

narys, kokia parapija gavo ir kiek. Jeigu tai iš tikro yra valstybinis projektas, kuris įtrauktas į programą, kalbos nėra, bet tiek projektų, kiek dabar yra, per 12 tūkst., kuriems pabaigti reikia 15 metų, negali būti. Mes siekiame efektyvesnės ekonomikos.

Dar vienas dalykas, apie kurį norėjau pasakyti. Iš tikro mes turime iš esmės parengti ir fiskalinę reformą, mokesčių korekcijos reformą, bet ne ta linkme, kad didintume mokesčius, o ta linkme, kad sutvarkytume pačią visą sistemą. Jeigu mes pažiūrėsime, kas darosi Europoje ir į tas rizikas, kurios ateina, mes turėtume būti pasiruošę joms. Čia daug kas kalbėjo apie tai, kad yra sukauptas rezervas, iš tikro rezervas yra labai menkas. Jeigu juoda gulgė ar dar koks velnias, atsiprašau, atskris ant Pabaltijo ar ant Europos ir prasidės finansinė ar nekilnojamojo turto krizė, kuo dabar labai gąsdinami visi, tai, natūralu, mes turėsime vėl tokią pat situaciją kaip ir 2008–2009 metais. Reikia pasakyti, kad kaip tik 2008 metais, nors jūs visi nemėgstate ir kritikuojate A. Kubilių, bet aš pasakysiu, kad A. Kubiliaus Vyriausybė iš tikro padarė labai ryžtingus politinius žingsnius, kuriuos ir jums reikia daryti. Šalį gelbėti reikia ne tada, kai ji į duobę papuola, bet tada, kai ji po truputį keliai, kad ji greičiau galėtų keltis. Nelaukime, kada atskris ta gulgė, o pradėkime tvarkyti ekonomiką dabar. Todėl biudžetas turi būti tikslas, kurio mes siekiame ir kuriuo mes galime pakeisti, pagerinti Lietuvą ir žmonių gyvenimą. Ačiū.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Kalbės Seimo narys Ž. Pavilionis. Ruošiasi A. Maldeikienė.

**Ž. PAVILIONIS** (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, Seimo nariai, aš norėčiau šiek tiek pakalbėti ir apie užsienio politiką. Nors Užsienio reikalų komitetas prašė per 11 mln. mūsų Užsienio reikalų ministerijai, tačiau jai skirta dešimt kartų mažiau. Dar kartą mes įrodome, kad mūsų žodžiai nuo darbų skiriasi, labai daug deklaracijų dėl transatlantinių ir kitokių santykių mes čia priėmėme, labai daug rūpesčio išsakėme dėl besikeičiančios tarptautinės situacijos, ir ką tik kalbėje tai pabrėžė.

Šie metai iš tikrųjų buvo tragiški užsienio politikai. Artėja milžiniški pokyčiai, bet mes savo diplomatijai neskiriame pakankamai pinigų. Jeigu mes manome, kad saugumas yra tik geležis, mes labai klystame. Kai prabilis haubicos, jau bus per vėlu mums visiems. Investuokime kiek galima dabar į mūsų diplomatiją, kuri nuo tų grėsmių apsaugo, tačiau, deja, to nėra daroma.

Todėl prašau bent jau iš tų varganų pinigų, kuriuos skiriame Užsienio reikalų ministerijai, ir aš matau papildomus 700 tūkst., skiriamus Seimui, aiškiai ir nedviprasmiškai įvardyti, kad bent dalis tų lėšų bus skiriama transatlantiniams santykiams, nes pokyčiai gali būti dramatiški ir mes už savo tą neapsižiūrėjimą užmokėsime trigubą kainą, jeigu mes to dar šiandien nepadarysime. Labai ačiū.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Kalbės Seimo narė A. Maldeikienė. Ruošiasi R. J. Dagys.

**A. MALDEIKIENĖ** (*MSNG*). Iš tikrųjų aš noriu pašnekėti tema, kuri yra labai aktuali visame pasaulyje, apie kurią Lietuvoje mes nekalbame, bet turime visiškai vieną konkretų pavyzdį, kurio pagrindu galėtume pradėti analizuoti vieną rimtą problemą, ir ta problema yra parazituoiantys verslai. Tai yra tokie verslai, kurie gyvena biudžeto sąskaita ir biudžeto sąskaita tunka. Ypač ciniška, kai šituo užsiima verslai, kurie lyg ir turėtų padėti žmonėms geriau gyventi, o iš tiesų parazituoja socialinės srities lėšomis.

Konkrečiai kalbėsiu apie vadinamąsias socialines įmones. Šiuo metu Lietuvoje jų yra 150 ir pernai joms buvo planuota arti 18 mln. eurų skirti iš biudžeto, realiai jos sunaudojo apie 24 mln. Tiesa, nors per pastaruosius 12 metų išlaidos šitos srities socialinėms įmonėms padidėjo 40 kartų, kaip minėjau, nuo 0,5 mln. iki 24 mln., o darbuotojų jose padidėjo tik keturis kartus.

Šiuo metu Lietuvoje yra šiek tiek per 160 tūkst. žmonių su negalia, šitose socialinėse įmonėse dirba tik 7 tūkstančiai, nors iš viso dirbančių žmonių su negalia yra 47 tūkstančiai. Iš esmės socialinės įmonės, kurios 95 % lėšų, skirtų tam, kad būtų padėta žmogui su viena ar kita negalia dirbti, kad jam būtų sukurta speciali darbo vieta arba jis turėtų asistentus, kurie jam padeda – gestų vertėjai ar žmonės, kurie tiesiog padeda jam atlikti darbą, iš tiesų 95 % tiesiog kompensuoja darbo užmokestį. Tai yra parazituojantis verslas, pasivadinęs socialine įmone, iš tiesų pasiima dar... Tiesiog nemoka darbo užmokesčio, nes darbo užmokestį mokame mes, mokesčių mokėtojai, biudžetas, o tik 4 % tenka darbo vietai įrengti.

Realiai dažniausiai įdarbinama įvairiose valymo įstaigose, kas šiaip... Aš nežinau, kiek aš kalbėjau ir aiškinasi, virš mano proto suvokti, kaip neįgalus žmogus gali toje socialinėje įmonėje, tarkime, atlikti valymo paslaugas. Tai yra turi taisyti kažkokius krovinius, na, ten vis tiek yra visos tos dėžės, valikliai. Kita vertus, visiškai akivaizdu, kad tokiu atveju yra įdarbinami tie žmonės, kurie turi santykinai lengvą negalią, su rimtesne jau negali dirbti.

Kas atsitinka? Valstybė skiria tikrai labai dideles lėšas, o realiai tos lėšos tampa tam tikrų gudrių žmonių darbo užmokesčiu. Be viso to, jie dar turi pelno mokesčio lengvatas. Be viso to, jie dar turi privilegiją gauti nustatyta forma viešuosius pirkimus iš biudžeto ir iš valstybės institucijų, kada perkama. Tai yra tikrai labai nesąžiningai, labai netinkamai skirstomos lėšos. Nekalbant apie tai, kad vadinamoji Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – tikiuosi, kad ji tokia nebus prie pono L. Kukuraičio, – bet anksčiau tai tikrai buvo keista ponia ir vadinamoji ministerija. Jie netgi toje komisijoje, kur socialines įmones analizuoja, sugebėjo tik vieną tam tikros grupės žmogų įdarbinti, bet rado vietos tokių grupių teisininkams.

Dar prie viso to tai yra aiškios segregacijos įmonės, nes visos tarptautinės konvencijos ir Neįgaliųjų teisių konvencija aiškiai sako, kad pirmiausia lėšos turi būti skirstomos pagalbai įdarbinti neįgaliesiems atviroje rinkoje, tai yra normaliose įmonėse, ir tam, kad galėtų ta vieta būti pritaikyta.

Aš labai prašau, kad Finansų ministerija atsižvelgtų ir sustabdytų šitą pinigų tekėjimą nežinia kur.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Kalbės Seimo narys R. J. Dagys. Ruošiasi J. Olekas. Dėl vedimo tvarkos.

**K. MASIULIS (TS-LKDF).** Pirmininke, salėje vyksta visiškas chaosas. Pažiūrėkite, ten atėjo saviškiai papliurpti. Ar ministrai turi klausyti, ar neklausyti, kai čia vyksta diskusija? Kas čia dedasi? Ar mes svarstome rimtą dalyką? Jeigu neturi žmonės ką veikti, tegul eina laukan, pagers kavos. Kai kam yra įdomu, ką mes čia svarstome. Ministrams, atrodo, neįdomu. Atėję saviškiai pliuropia.

**PIRMININKAS.** Nuoširdžiai dėkoju už pastabą. Visi išgirdome.

**R. J. DAGYS (TS-LKDF).** Gerbiami kolegos, aišku, suprantu, kad nėra taip paprasta naujai Vyriausybei iš karto įsigilinti į visas biudžeto subtilybes. Keitimas yra sudėtingas, bet tikrai turėdamas asmeninę patirtį žinau, kad tai galima padaryti, jeigu tiktai nori tą padaryti, ir gana greitai. Bėdai esant, mes su valstybe esame sugebėję ne vieną ryžtingą sprendimą priimti. Todėl toks tas pasiteisinimas, kad mes čia dar nieko nespėjome, nes paveldėjome tokį biudžetą, yra tik iš dalies priimtinas, nes iš tikrųjų, jeigu žinai, ką daryti, čia didelių problemų nesudaro, bent jau tose proveržio srityse, dėl kurių mes anksčiau visi sutarėme, kad reikia daryti.

Keletas mano pastabų, kuriomis norėčiau su jumis pasidalinti. Aišku, tai susiję su socialine sritimi, ypač su mūsų sistema, veikiančia kartu su socialinio draudimo sistema. Nors buvo daug kalbėta prieš rinkimus, bet toliau ji serga ta pačia yda – pertekliniai įsipareigojimai, kuriuos yra priėmę politikai, nekompensuojami „Sodrai“ iš valstybės biudžeto. Aš turiu omeny ir pervedimą į II pakopą, perviršis (...) išmokų viršijančius tarifus, kas turėtų būti Socialinio draudimo pagrindų įstatyme, taip pat viršijama skola, procentais pasiskolinti... kurie irgi nebuvo „Sodros“ blogo darbo ar kokio nors pasekmė, nes tiesiog politikų įsipareigojimai buvo didesni ir „Sodra“ buvo priversta skolintis. Toliau šitie dalykai nesvarstomi.

Pastaba finansų ministrui, kad mes ne šiaip sustabdėme reformą – mes ją panaikinome. Bent jau siūlome panaikinti. Tokie yra mūsų vakarykštės dienos sprendimai. Mes tiesiog išbraukėme tuos straipsnius, ten nėra jokių nukėlimų. Lieka tikrai 1 % sumažinimas. Iš reformos nieko nelieka, formaliai jos nėra. Jokio indeksavimo nėra. Su indeksavimu mes niekam nepasiteisinsime. Mes jį išbraukėme. Švariai! Tokie yra mūsų projektai. Todėl nežinau, kaip bus pagrįsta ta dalis, kalbantis su Europos Komisija. Kiek supratau, ji dar atsakymo dėl to neatsakė. Vadinasi, grėsmė dėl 200 mln. eurų išlieka.

Toliau. Atsisakymas pratęsti šilumos lengvatą iš tikrųjų sukels didelių problemų, nes biudžete tam nėra skirta pinigų. Tai, ką ministras čia kalbėjo apie tai, kad iš kažkur galima perskirs-

tyti, įstatyme tai nenumatyta. Įstatymas savivaldybių neprivers perskirstyti ir jos neturi net mechanizmo tai padaryti. Gali skirti vienkartinės priemokas, bet ne nuolatinės kompensacijas. Tai yra reguliuojama įstatymu ir konkrečiais pinigais, ir asignavimais, skirtais savivaldybėms per dotacijas ir per visa kita. Jų nėra. Vadinasi, turėsime... Jau ta socialinė atskirtis dėl to tikrai pablogės, o ne pagerės, nors čia buvo įvardyta kaip mūsų vienas iš tikslų.

Socialiniams darbuotojams pinigų algoms padidinti, kurie siūlyti, irgi nenumatyta, jų nėra, nes jie turi būti numatyti savivaldybių biudžetuose. Jų vėlgi nėra. Jeigu nėra, vadinasi, nebus, iš ko padidinti.

Mane labai nustebino, aišku, tas dalykas gal šiek tiek pataisomas pačios Socialinių reikalų ministerijos, ministro nutarimais, t. y. perskirstant vidines lėšas ir programas. Bet labai išsamus Vyriausybės programos skirsnis, susijęs su šeimos politika, faktiškai atėjo be jokių papildomų asignavimų, ten tiesiog nėra tam skirta pinigų. Ankstesniame nebuvo ir tam, kas surašyta, nėra pinigų dabar įgyvendinti. Faktiškai nė vienai priemonei nėra. Tai liks tik deklaracijos visiems metams, be jokio turinio, nes ne visos priemonės yra mažai kainuojančios, yra gana daug kainuojančių ir tai turėjo būti perskirstyta ir kitų sąskaita ar programos sąskaita ir panašiai. Mes šito nematome, kad iš dalies ministras galės pakoreguoti, bet šitoje Vyriausybės programoje tai nenumatyta. (*Balsai salėje*)

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Kalbės Seimo narys J. Olekas, ruošiasi K. Masiulis.

**J. OLEKAS (LSDPF).** Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip ir kiekvienais metais, svarstydami valstybės ir savivaldybių biudžetus, mes girdime daug pasiūlymų iš opozicijos, ir tai, man atrodo, natūralu.

Bet atsakant į K. Masiulio keltą klausimą apie tai, kur čia yra ta strategija, ar viską reikia keisti, kas buvo pateikta iki šiol, aš galiu pasakyti, kolega, kad strategija be valstybės saugumo negalima. Todėl tai, ką ši Vyriausybė atnešė ir teikia mums – valstybės ir savivaldybių biudžetą, kuriame yra aiški buvusios Vyriausybės politikos tąsa dėl valstybės gynybos ir saugumo išlaikymo ir prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų įvykdymo, tai yra, man atrodo, stuburų stuburas. Galime pasidžiaugti, kad prie tų papildymų, kurie yra pateikti, kurie yra nukreipti socialinės atskirties mažinimui, mes turime tą stuburo išlaikymą.

Čia ne visai sutikčiau su savo kolega Ž. Pavilioniu. Jis sakė, kad geležis – per vėlu, kad reikia visą dėmesį skirti diplomatijai. Neneigdamas diplomatijos svarbos, turiu pasakyti, kad ypač šiais laikais šioje geopolitinėje situacijoje, kalbant su galimu kaimynu, agresyviu kaimynu, pirmiausia reikia turėti stiprybės, ir tai yra visuotinai pripažinta. Todėl mūsų nacionalinių gynybos pajėgumų stiprinimas, aš manau, atveria galimybes vykdyti tas socialines programas, kurios taip pat yra labai svarbios. Todėl kviesčiau palaikyti šį biudžeto projektą ir poziciją, ir opoziciją. Taip, kiekvienas mes galime rasti tam tikrų pasiūlymų, kurių turime, kurie svarbūs ir reikalingi, bet, kaip finansų ministras sakė, reikia finansinių resursų ir galimybių. Todėl manau, kad ateityje mes galbūt galėsime teikti ir kitus pasiūlymus. Aš jau klausimo forma šiek tiek atkreipiau dėmesį, kad jeigu mes norime blaivesnės tautos, tai neskaičiuokime, kad mūsų padidinti akcizai padidins mūsų įplaukas, darykime viską, kad tos įplaukos iš alkoholio akcizų ateityje būtų kuo mažesnės ir tas mažėjas būtų susijęs su vartojimu. O jeigu yra tam tikras didėjimas, tai, kad stabdytume alkoholio vartojimą, labai svarbu duoti žmonėms, ypač jauniems žmonėms, užimtumą. Mes vakar buvome susirinkę laikinojoje grupėje „Už Lietuvos futbolo ateitį“ ir kalbėjomės su savivaldybių atstovais, su Švietimo ministerijos atstovais, Sporto departamento atstovais. Atkreipėme dėmesį, kad iš tikrųjų neformalaus ugdymo švietimui skiriamos lėšos yra nepakankamos ir dar trūksta beveik 2 mln., kad visi vaikai būtų užimti. Ir pritariu, ministre, jūsų tam požiūriui, kad reikia socialiai tam tikrą orientaciją daryti, kad ypač socialiai jautrių grupių vaikai galėtų būti priimami į neformalų ugdymą ir būtų atitraukti nuo tų žalingų įpročių, kurių pasiūla yra gana didelė. Ateityje, svarstant tuos dalykus, aš manau, labai svarbu, kad tos lėšos atsirastų toje kryptyje.

Be abejo, sporto infrastruktūros sutvarkymas, nes mes galime pasidžiaugti, kad tos didžiosios krepšinio arenos, tapusios kultūros židiniiais, yra labai gerai. Bet jeigu mes norime masiškesnio užimtumo, turbūt reikia ir mažesniuose rajonuose sutvarkyti infrastruktūrą, kuri būtų pats

didžiausias traukos centras, ištraukiantis iš bet kokio žalingų įpročių liūno jaunąją kartą ir duodantis jai užimtumą, galbūt ateityje per masiškumą garsinantis Lietuvą. Todėl šiandien kviečiu pritarti teikiamam savivaldybių ir valstybės biudžeto projektui ir pagal galimybes galbūt dar metų eigoje padaryti kai kuriuos pasikeitimus. Ačiū.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Masiulis.

**K. MASIULIS (TS-LKDF).** Gerbiami kolegos, šiaip, atrodo, svarstome rimtą dalyką, bet nelabai tas dalykas kam įdomus – nė ministrams, kurie tiesiogiai atsakingi ne jums.

Jeigu manęs kas paklaustų, koks tas biudžetas, atsakyčiau: blogai valstybės valdomas, blogas biudžetas. Ir toks biudžetas paprastai turi vieną esminį požymį – jis nėra strategišką, jame mes neatrasime labai aiškiai deklaruotų strateginių kryptų ir labai aiškiai finansuotų strateginių proveržių.

Štai *business as usual* – ar ne viskas yra finansuojama taip kaip seniau: sėdi viršuje E. Žilevičius – čia yra patriarchas visų biudžetų, ir toliau bus toks patriarchas dar ketverius metus, neabejoju, jeigu mes taip ir toliau konstruosime biudžetą, o atėję ministrai čia plepės su savo draugeliais, radę progą paplepėti. Jūs irgi radote progą papliurpti.

Tai štai strateginių dalykų gali būti. Štai mes jau ne pirmi metai Europos Sąjungoje, daugiau kaip 10 metų Europos Sąjungoje, išleidome daugybę milijardų regionų plėtrai. Regionai išsiplėtojo, regionai atsigavo? Ar regionuose nieko neįvyko gero, išskyrus gerus šaligatvius, geresnį apšvietimą ir geresnę kanalizaciją? Tai strateginio proveržio dalykai, objektai? Jie buvo suplanuoti visuose biudžetuose ir tuose biudžetuose egzistavo, teisybė? Nieko neįvyko.

Paimkime bet kokią kitą sritį. Štai sėdi sveikatos apsaugos ministras, galbūt nesvarbu sveikatos apsaugoje esanti korupcija? Jeigu būtų suplanuotos priemonės ir mes matytume aiškiai išskirtus veiksmus kovai su korupcija toje srityje, sakyčiau, žiūrėk, bandoma spręsti vieną svarbiausių tos srities problemų. Greičiausiai nebus ir nėra.

Paimkime bet kokią kitą sritį, absoliučiai bet kokią sritį, o jūs esate daug tų sričių deklaravę, ir premjeras S. Skvernelis daugybę problemų gražiai įvardino, čia kurios buvo įvardintos. Tai kurioms problemoms jau sugebėjote skirti biudžete pinigų ir numatyti veiksmus? Greičiausiai nė vienai. Vadinas, šitie metai bus tušti, prarasti metai. (*Balsai salėje*) Blogai valdomas valstybės pavaldys. Sėsk, du, jeigu tai būtų mano studentas, sakyčiau.

Šitaip sudarinėti biudžeto negalima. Jūs žinojote, kad būsite ministrai, jūs iš anksto turėjote rengtis ir ateiti, sakyti: štai mano strateginė kišenė, joje jau yra idėjų, joje jau yra atskirta pinigų ir taip, kaip iki šiol būdavo, nebebus. Nebelakstys pas E. Žilevičių ten draugeliai ir neprašinės, netampys tos biudžeto antklodės, o Valstybės investicijų programa, tas milijardas, nebus tam, kad būtų nuneštas ir daugumoj esančio Seimo nario mokyklėlei, kuri paskui bus uždaryta, ar dar kažkam papildomų pinigų. Deja, šita tradicija buvo, egzistuoja ir nieko jūs čia dar nesate pakeitę. Gaila, vieni prarasti metai.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Dėl vedimo tvarkos.

**D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF).** Turint omenyje, kad buvo apie mane kalbama, tai noriu padėkoti gerbiamam kolegai iš praeitos Seimo kadencijos, jau turėjusiam sukaupti patirties ir suprasti, kad šitie ministrai gavo parengtą ankstesnės Vyriausybės ir ankstesnio Seimo biudžetą, dabar jiems labai sunku daug ką taip staigiai pataisyti. Aš atėjau užduoti savo kolegoms keletą klausimų, kurie yra, nors dabar...

**PIRMININKAS.** Dėl vedimo tvarkos prašyčiau.

**D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF).** Norėjau pasakyti, kad iš tikrųjų mums visiems yra labai svarbu, ir tai, ko mes norėjome paklausti šitų čia sėdinčių žmonių, yra susiję su tuo, kaip mūsų valstybė gyvens kitais metais? Mums rūpi, mums labai svarbu, ir tikrai turiu perduoti šalia sėdinčios kolegės žodžius, regionai taip pat nusipelnė gyventi geriau, ir visi šitie antklodės tampymai yra ne apie asmeninius interesus, o apie tai, ko mes visi turbūt čia susirinkę, t. y. apie pokyčius. (*Šurmulys salėje*)

**PIRMININKAS.** Dėkojame. E. Gentvilas.

**E. GENTVILAS (LSF).** Ačiū, Pirmininke. Kaip supratau, Pirmininke, atrodo, bus tas, kuris mėgsta simbolius. Vakar pabrėžėte, kad priimtas šimtasis teisės aktas, kas tikrai džiugu, aš irgi

mėgstu tokius simbolinius pastebėjimus. Pavyzdžiui, šiandien, mano manymu, Lietuvos Respublikos istorijoje, svarstant biudžetą, yra pirmas atvejis, kai nekalbėjo nė vienas valdančiosios, didžiosios partijos, atstovas. Ar neturi ką pasakyti, ar nemato reikalo, bet Valstiečių ir žaliųjų sąjungos nė vienas, kaip valdančiųjų partijos atstovas, Seimo narys nekalbėjo. Tiesiog įdomus mano pastebėjimas. (*Balsai salėje*)

**PIRMININKAS.** R. J. Dagys. Prašau.

**R. J. DAGYS** (*TS-LKDF*). Aš norėjau reaguoti į gerbiamosios D. Šakalienės pasisakymą. Įsivaizduojate, kiek arogantiškas gali būti žmogus, manantis, kad jis savo asmeniniu rūpėjimu, savo asmeniniu interesiuku trukdo ministrui klausyti, ką Seimo salėje diskutuoja Seimo nariai ir kokias pataisas jie pateikia. Ir tai vadina rūpesčiu valstybe! Tai aš vadinčiau rūpesčiu savo asmeniniais interesais.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. (*Balsai salėje*) A. Gumuliauskas.

**A. GUMULIAUSKAS** (*LVŽSF*). Aš norėčiau atsakyti gerbiamajam Eugenijui dėl kritikos valstiečiams ir žaliesiems. Aš manau, kad valstiečiai ir žalieji savo nuomonę išdėstė būtent tame projekte. Taigi mes nekalbėdami pasisakėme.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Atrodo, daugiau kalbėti norinčių nėra, nors laiko dar buvo.

Pagal Seimo statuto 177 straipsnio „Valstybės biudžeto projekto antrasis svarstymas Seime“ 5 dalį – „Po diskusijos balsuojama dėl valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo priėmimo paskyrimo viename iš artimiausių Seimo posėdžių.“ Siūloma balsuoti už tai, kad tai būtų gruodžio 22 dieną. Kas už tai, prašau balsuoti.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 100, prieš – 1, susilaikė 13. Svarstymas vyks gruodžio 22 dieną. Dėkoju. Pagal Statuto 152 straipsnį visas siūlomas įstatymo projekto pataisas Seimo narys turi įteikti Posėdžių sekretoriatui ne vėliau kaip prieš 48 valandas iki posėdžio, t. y. dėl antrojo biudžeto varianto prašome pateikti iki 20 dienos. Ačiū. (*Balsai salėje*) Jeigu buvo ankstesnių ir norima jas perregistruoti, jas būtina perregistruoti.

Seimo narys A. Vinkus. Prašau.

**A. VINKUS** (*LSDPF*). Jeigu galima, geranorišką repliką.

Pirmiausia aš manau, kad visi tie, kurie mėtosi žodžiais ministrams ir kitiems: „pliupti“, „nerūpi“ ir taip toliau, čia kiekvieno atsakomybės klausimas. Aš noriu visiems pacituoti. Mes visi turime susikaupti, dabar vienoje pusėje kalbasi, ir kitoje, ir trečioje. Tebūnie pamoka visiems ir tokiais žodžiais svaidytis nereikėtų. Į tai aš atsakau rašytojo jėzuito A. de Mello žodžiais: „Tobulėk pats, kitaip neturi teisės mokyti kitų. Pažink save, tada galėsi padėti kitiems.“ Ačiū už dėmesį.

**PIRMININKAS.** Dėkojame. Tobulėsime.

10.05 val.

**2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4803(2) (pateikimas)**

Darbotvarkės 2 klausimas – 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4803(2). Pranešėjas – ministras A. Veryga.

**A. VERYGA** (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seimas gražino posėdžio metu iniciatoriams tobulinti 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projektą atsižvelgdamas į Seimo Sveikatos reikalų komiteto siūlymus. 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projektas yra parengtas ir teikiamas atsižvelgiant į patikslintą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informaciją apie ateinančiais metais numatomas surinkti ir pervesti į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumas. Padidėjusi lėšų suma – beveik 8,8 mln. eurų, palyginti su Lietuvos Respublikos Seime svarstytu 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetu, sudarė galimybes patobulintame biudžeto projekte didinti sveikatos priežiūros finansavimą.

Patobulintame projekte asmens sveikatos priežiūros paslaugoms papildomai numatyta 4,2 mln. eurų, sveikatos programoms ir kitoms sveikatos draudimo išlaidoms – 4,5 mln. eurų. Be

to, atsižvelgiant į tai, kad 2016 metų ketvirtą ketvirtį iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies buvo skirtos lėšos kompensuojamiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, patobulintame įstatymo projekte koreguojamas numatomas 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo dydis. Numatoma, kad kitų metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą sudarys 1,57 mlrd. eurų pajamų ir tiek pat išlaidų.

Planuojama, kad ateinančių metų biudžetas bus subalansuotas ir, palyginti su 2016 metais patvirtintu Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetu, padidės 9,5 %, arba 136,8 mln. eurų, nevertinant lėšų likučių. 2017 metais šio biudžeto rezervas turėtų sudaryti 25,4 mln. eurų, iš kurių rezervo pagrindinė dalis turėtų sudaryti 23,6 mln. eurų, o rizikos valdymo lėšų dalis – 1,8 mln. eurų.

Seimo Sveikatos reikalų komitetas teikia siūlymus Vyriausybei didinti valstybės biudžeto asignavimus, skiriamus 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui, bei didinti lėšas, skiriamas nacionalinės imunoprofilaktikos programos priemonėms finansuoti. Tai leistų įvykdyti valstybės įsipareigojimus dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir pradėti skiepyti vaikus B tipo meningokokinės infekcijos vakcinomis.

2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projekte valstybės biudžeto asignavimai yra skiriami atsižvelgiant į šalies finansines galimybes, o šie valstybės biudžeto asignavimai išlieka 2016 metų lygio, todėl galimybė didinti lėšas nacionalinės imunoprofilaktikos priemonėms finansuoti ir pradėti B tipo meningokokinės infekcijos skiepų kalendorių, jo įtraukimą, galėtų būti svarstoma atsižvelgiant į 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto galimybes.

Seimui teikiamas siūlymas tvirtinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamų, išlaidų ir likučių patvirtinimą. Prašome tvirtinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą – 1 mlrd. 574 mln. 487 tūkst. eurų pajamų ir tiek pat eurų išlaidų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto apyvartos lėšų likutį – po 5792 tūkst. eurų pagal 2017 m. sausio 1 d. ir pagal 2017 m. gruodžio 31 d. būklę, numatomą 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervą – 25 mln. 386 tūkst. eurų.

**PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF).** Ačiū. Jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Mykolo dabar nėra. A. Matulas.

**A. MATULAS (TS-LKDF).** Gerbiamasis ministre, jūs tikriausiai puikiai žinote, kad sveikatos apsaugai Lietuvoje skiriama du, net daugiau kaip du kartus mažiau, negu Europos Sąjungos vidurkis. Ir su tomis priemonėmis, kurios yra numatytos Vyriausybės programoje, centralizuoti, optimizuoti, pavėžėti, iš esmės jokio proveržio nebus.

Gerbiamasis ministre, ką jūs galvojate, ką jūs darysite, kad sveikatos sistema vis dėlto išbristų iš to finansinio bado, nes ta suma, kuria didėja kitų metų biudžetas, iš esmės jau yra išskirstyta. Praeitais metais yra pakelti atlyginimai, kuriuos išdėščius 2017 metais iš esmės tos sumos nelieka. Kokius jūs matote šaltinius, kad sveikatos sistemos finansavimas ženkliai pasikeistų į gerą pusę?

**A. VERYGA (LVŽSF).** Labai ačiū už klausimą. Tikrai sutinku su jūsų pastaba ir su tais siūlymais, kurie buvo teikti Seimo Sveikatos reikalų komitete. Tikrai tenka pripažinti, kad iki šiol sveikatos priežiūros ir jos paslaugų finansavimas, matyt, nebuvo didelio prioriteto klausimas. Bet vėlgi mano tokia situacija, kad man tenka pristatyti jau sudarytą biudžetą, ir čia lankstumo ir papildomų lėšų galimybių, atsižvelgiant į valstybės galimybes, bent jau šiemet iš tikrųjų nebuvo.

Jūs paminėjote dalį priemonių, kurias mes bet koku atveju privalome padaryti, ir, manau, tikrai sąžininga pačiai sistemai pabandyti susitvarkyti ir neiššvaistyti lėšų ten, kur jos gali būti neiššvaistytos. Tai mums, aš tikiuosi, ateinančiais metais sukurs labai legalų pagrindą ir iš Finansų ministerijos, ir prašant Seimo pritarimo, rodant, kad mes mokame, gebame ūkiškai tvarkytis, prašyti didesnio palaikymo iš kitų metų valstybės biudžeto. Galėčiau pasakyti tik tiek.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi D. Kaminskas.

**A. DUMBRAVA (TTF).** Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, pora trumpučių klausimų. Dėl senjorų, kaip ir kalbėjome, dantų protezavimo, kad žmonės labai ilgai laukia kompensavimo, jeigu sumoka savo lėšomis. Ar čia bus koks proveržis, ar bandėte kalbėti su Ligonių kasomis?

Ir antras klausimas dėl slaugytojų atlyginimų ligoninėse, pirminės priežiūros centruose. Gydytojų atlyginimai daugmaž neblogi, bet slaugytojai nusipelnė, kad jų atlyginimai būtų geresni. Ką apie tai manote? Ačiū.

**A. VERYGA (LVŽSF).** Ačiū už klausimus. Dėl dantų protezavimo kalbos su Valstybine ligonių kasa dar neturėjome, nors aš tikrai žinau šią problemą. Yra ir daugiau problemų, yra ir ortopedinių priemonių klausimai, ir dantų protezavimas. Aš manau, kad mes į tai turėsime žiūrėti labai kompleksiskai.

O dėl slaugytojų atlyginimų taip pat sutinku su jūsų pastaba. Ne tik slaugytojų, bet ir gydytojų atlyginimai, ir kito sveikatos priežiūros personalo atlyginimai yra tiesiog neadekvatūs, todėl mes turime problemų su korupcija šioje sistemoje. Tikrai turėsime žiūrėti, kaip tas disproporcijas sutvarkyti, ir ieškoti galimybių atlyginimams didinti.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

**D. KAMINSKAS (LVŽSF).** Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, iš tikrųjų tai gal ir keistas klausimas būtų, gal daugiau ne jums, norėjau V. Šapokai užduoti, bet kalbama apie tai, kad mes nuo 2013 metų nevykdome Konstitucinio Teismo sprendimo. Dėl kai kurių projektų, kaip čia sakė, rado kažkokį dalinį, bent jau dalį pinigų, patenkinimą. O tai, kad komitetas priėmė vienbalsiai išlyginti PSDF biudžetą, pastatyti ant abiejų kojų, mes netgi dalinio nerandame. Apie kokį nors atlyginimų augimą medikams nėra kalbos. Vienu žodžiu, čia permetama vėl dirbantiesiems... sąskaita, kad mes nevykdome savo įsipareigojimų. Valstybė nevykdo savo įsipareigojimų. Ko mes galime dar tikėtis, kuo mes galime padėti kaip Seimas, kad galėtume sutvarkyti šiuos reikalus?

**A. VERYGA (LVŽSF).** Ačiū už klausimą. Tikrai sutinku su jūsų pastaba. Tik tiek, kad turbūt reikia vėlgi pakartoti tą patį dalyką, kad į biudžetą žiūrima kompleksiskai ir, ko gero, sunku tikėtis, kad tokia didelė suma per vienerius metus iš karto būtų atkurta, kai yra daug įtampos, susijusios tiek su Darbo kodeksu, tiek su kitų įsipareigojimų įgyvendinimu. Aš tikiuosi, kad kitais metais, kai biudžetas bus formuojamas ir mes būsime susitvarkę ten, kur, kaip ir minėjau, pinigų gali būti sutaupyta, mes turėsime ir legalių, ir moralinių argumentų prašyti šitų pinigų. Aš tikiuosi, kad tada bus ir Seimo palaikymas, ir Vyriausybės palaikymas.

**PIRMININKĖ.** Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi J. Olekas.

**V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF).** Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūsų pirmtakas ministras E. Gustas, baigdamas darbą, pasirašė įsakymą dėl pagalbinių apvaisinimo paslaugų apmokėjimo PSDF biudžeto lėšomis. Apskaičiuota, kad poreikis šioms procedūroms apmokėti per metus galėtų sudaryti 3 mln. eurų. Tai leistų padėti tūkstančiui šeimų, nevaisingų šeimų ar porų. Gal galėtumėte patikslinti, kokią tikslią sumą esate numatę pagalbinių apvaisinimo procedūroms apmokėti 2017 metų PSDF biudžete?

**A. VERYGA (LVŽSF).** Ačiū už klausimą. Bet tikrai negalėčiau jums dabar labai detalčiai atsakyti. Žinau, kad yra patvirtintas įkainis. Vienintelė dar likusi problema, kad medikamentai nėra įtraukti į kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Tą žinau ir dėl to turėsime suskubti. Bet dabar labai detalčiai negalėčiau atsakyti.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia J. Olekas. Ruošiasi L. Balsys.

**J. OLEKAS (LSDPF).** Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, ačiū už pristatymą. Jūs paminėjote Sveikatos reikalų komiteto siūlymą dėl imunoprofilaktikos. Aš manau, kad tikrai tai yra svarbu, bet jūs tai numatote 2018 metais, todėl galbūt spėsime pasivyti. Žinau, kad buvo ir kitų pasiūlymų, galbūt jie nesusiję su privalomojo draudimo... investicijomis daugiau, kaip buvo Marijampolės magnetinio rezonanso aparatas ir kiti. Bet mano klausimas yra susijęs ir tiesioginis dėl Savižudybių prevencijos komisijos siūlymo bandyti paveikti, stabdyti tą didžiąją mūsų bėdą, skiriant lėšų apmokymams. Kiek žinau, buvo 700 tūkst. prašyta įvairioms mokymo programoms. Ar Privalomojo sveikatos draudimo fonde galėtų atsirasti tos lėšos, ar kažkur atskirai? Ir koks būtų jūsų požiūris, kokia galimybė kitiems metams tai padaryti? Ačiū už atsakymą.

**A. VERYGA (LVŽSF).** Ačiū už klausimą. Kur aš tikrai matyčiau galimybę iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, tai pirmiausia psichologinių paslaugų plėtrai. Tik tiek, kad mes turėsime

išspręsti problemas dėl sveikatos psichologų licencijavimo ir įstatymas laukia. Aš tikiuosi, kad Seimas suskubs jį priimti. Tada mes galėsime efektyviau integruoti psichologus ir čia tikrai ieškoti lėšų iš PSDF.

Dėl savižudybių prevencijos. Vėlgi tenka konstatuoti, kad Sveikatos apsaugos ministerija turi labai daug nesuplanuotų Europos Sąjungos lėšų, ir greičiausiai tai būtų realiausia galimybė, nes tai yra ne tik sveikatos sistemai išreiškiamas poreikis, bet čia ypač reikalinga ir kitų sistemų integracija. Aš labiau matyčiau tą per europinių lėšų planavimą.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia L. Balsys. Ruošiasi K. Masiulis.

**L. BALSYS (MSNG).** Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš čia, tiesiai... Jūs čia pasidžiaugėte, kad PSD fondas bus subalansuotas, 1,5 mlrd. ateis, 1,5 mlrd. išeis. Na ir kas, kad jis bus subalansuotas, jeigu pati sistema veikia ydingai. Žmonės, kurie... Tai vadinama Privalomojo sveikatos draudimo fondu, bet iš tikrųjų jis veikia kaip elementari rinkliava: surenkami pinigai ir paskirstomi. Žmonės, kurie moka draudimo įmoką, realiai yra neapdrausti. Žmonės, kurie serga netgi retomis ligomis, arba jų vaikai neturi galimybės gauti gydymą Lietuvoje arba užsienyje, jie pasmerkti mirti. Tai mano klausimas toks. 1,5 mlrd. eurų sukasi šitame fonde, sistema yra ydinga. Ar jūs ketintumėte, ar turite bent jau idėjų per kadenciją pakeisti sistemą iš rinkliavinės į realiai draudiminę mediciną: jeigu draudžiuosi, tai esu apdraustas? Ačiū.

**A. VERYGA (LVŽSF).** Labai ačiū už klausimą. Tikrai jūs esate teisus, nes mes iki šiol gyvename, kai yra situacija, kad visi žmonės yra linkę tikėti, kad už tas įmokas, kurias jie sumoka, turėtų gauti visas įmanomas paslaugas. Realiai šis modelis kaip draudiminis nefunkcionuoja. Jis turi draudiminės medicinos požymių, bet realybė yra tokia, kad tai yra labiau tam tikras solidarumo mokestis.

Žinoma, kad yra idėjų, ką reikėtų siūlyti. Viena iš tų idėjų yra papildomas savanoriškas sveikatos draudimas, kuris leistų įlieti lėšų į sistemą. Tam, kad galėtume tai padaryti, mes turėtume apsibrėžti papildomo savanoriško draudimo objektą ir pasakyti aiškiai, ką už šituos pinigus, kuriuos mes visi sumokame, valstybė gali leisti apmokėti, kas yra kokių nors papildomų kitų įmokų ir draudimų klausimas. Aš tikrai suprantu, ačiū už klausimą. Tikrai ieškosime būdų, kad žmonės, kurie, kaip jūs ir sakėte, serga retomis ligomis, gautų tinkamą gydymą. Tam tikrai aš matau rezervų, nes yra galimybių, kurios neišnaudojamos valstybės. Ir dabar vyksta diskusijos dėl generinių vaistų apmokėjimo, dėl jų kainų ir panašių dalykų. Jeigu mes sugebėsime sutaupyti ten, kur yra galimybės, mes tada galėsime daugiau skirti pinigų ir inovatyviems vaistams, ir retoms ligoms gydyti.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia K. Masiulis, nes buvome paskelbę. Ir jeigu kolegos neprieštaraus, leisime paklausti ir V. Vingrienei, nors laikas ir baigėsi.

**K. MASIULIS (TS-LKDF).** Ar galima? Gerbiamasis ministre, neatrodote labai užtikrintai. Man jūsų gaila, tiesą sakant. Norėčiau priminti, jūs bandote teisintis, kad turite svetimą biudžetą. Niekas netrukdė turėti savo biudžetą. Noriu priminti, 2008 metais A. Kubiliaus Vyriausybė, kuri dar nebuvo suformuota nei nieko, tik žinojo, kad reikės imtis darbų, absoliučiai viską perdarė adekvačiai savo iššūkiams ir laiko iššūkiams. Norėčiau paklausti, ką jūs perdarėte?

Antras klausimas būtų toks. Yra dvi problemos. Regionuose trūksta medikų. Kokios priemonės, kur jos finansuojamos? Korupcija. Kokios priemonės, kur jos finansuojamos?

**A. VERYGA (LVŽSF).** Ačiū už klausimą. Aš puikiai suprantu jūsų pastabas ir tikrai suprantu tą norą susieti Vyriausybės programoje numatytas priemones su dabartiniu biudžetu. Bet taip pat turbūt turėtume būti sąžiningi ir pasakyti, kad Vyriausybės programa yra visiškai neseniai patvirtinta. Kad viskas dabar būtų sukelta į šį biudžetą išskiriant prioritetus, man sudėtinga būtų įsivaizduoti, kaip tą galima padaryti. Bet egzistuojantis... Kaip aš ir minėjau, yra daugybė neplanuotų lėšų, tų pačių Europos Sąjungos lėšų. Sveikatos ministerija yra viena iš tų, kur tas neplanuotas rezervas yra didžiausias. Aš manau, kad mes nieko nesame praradę su šituo biudžetu, mes tas priemones, kurias jūs minėjote, ir korupcijos sprendimo priemones, ir medikų, ypač pirminės sveikatos priežiūros sektoriui pritraukti į regionus, galėsime planuoti per tas lėšas, nebūtinai per Privalomojo sveikatos draudimo fondą.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Paskutinė klausia V. Vingrienė.

**V. VINGRIENĖ (LVŽSF).** Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėjau užduoti konkretų klausimą ministrui dėl Imunoprofilaktikos programos. Kalbama apie vakcinaciją nuo meningokoko, tai yra tikrai labai svarbus klausimas, tik, kiek suprantu, ji planuojama įtraukti į 2018 metų skiepų kalendorių. Įvertinus problematiką, ganėtinai žaibišką ir tikrai probleminę infekciją ir didelius protrūkius, ar nevertėtų pamąstyti apie šio klausimo svarstymą ir įtraukimą į ankstesnį laikotarpį? Labai ačiū.

**A. VERYGA (LVŽSF).** Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų mes visi girdime tuos skaudžius atvejus, ypač mažamečių vaikų, kurie miršta dėl žaibinės meningokoko infekcijos. Tik čia turbūt reikėtų paminėti keletą dalykų. Pirmiausia, kiek aš jau dabar žinau, kiek domėjausi, išsiskiria pačių specialistų ir ekspertų nuomonės dėl šitos vakcinacijos. Šalys, kurios jau yra įtraukusios į skiepų kalendorių, kiek žinau, Europoje yra tik dvi: Jungtinė Karalystė ir, rodos, Airija planuoja vakcinuoti. Skiriasi vakcinacijų schemas, kai nelabai aišku, kokia ta schema turėtų būti taikoma. Britai vakcinuoja ne pagal tokią schemą, kurią rekomenduoja gamintojai. Esant visiems tokiems nesutarimams ir neaiškumams, yra sudėtinga planuoti net ir lėšas. Galų gale, net jei vakcina būtų buvusi įtraukta į kalendorių šiemet, vėlgi, kiek aš žinau, realiausiai, optimistiškiausiai ji būtų pasiekusi Lietuvą nebent ateinančių metų paskutinįjį ketvirtį. Net ir įtraukus į biudžetą, tas nebūtų prasidėję nuo Naujųjų metų, nes užtrunka, kol ta vakcina yra pagaminama, kol ji yra atvežama. Bet ko-kiu atveju mes turėsime ganėtinai ilgą laiko tarpą gauti tarptautinių organizacijų ekspertų vertinimus, gauti jų išvadas, kiek yra tikslinga tą vakciną įtraukti, kiek ji yra efektyvi ir iš tikrųjų išspręstų tas problemas, ir tada svarstysime.

**PIRMININKĖ.** Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš. Jūs galite jau sėsti. Nuomonė už – A. Vinkus.

**A. VINKUS (LSDPF).** Gerbiamasis ministre, pirmiausia apie tai, ką sakė ponas A. Matulas. Aš pritariu pono A. Matulo kalbai dėl PSDF biudžeto, jis nėra adekvatus, kai toks dabartinis medicinos lygis. Matyt, gerbiamas ministre, jums reikėtų ir reikės visą laiką žiūrėti ir daryti, kad tas PSDF biudžetas didėtų.

Antra. Noriu palinkėti jums, kad jūs kiek galima maksimaliai išnaudotumėte žmogiškuosius ir materialinius resursus. Žmogiškuosius, tai yra turimus darbuotojus: ir jaunus, ir su didele patirtimi. Labai dažnai rajonų, o kai kada ir didelių miestų ligoninėse žmogus sulaukia 62 metų amžiaus – ir iš karto į pensiją, nors jis kupinas jėgų ir darbą gali dirbti. Aš pagal save galiu pasakyti, kad ne kiekvienam žmogui biologinis amžius yra pensinis. Jūs tą turėkite omenyje. Žinoma, auginkite jaunimą, tai mūsų ateitis.

Dėl stacionaro panaudojimo. Kaip visi žinome, teikiamos medicininės pagalbos 6 % yra tik stacionaruose, o iš PSDF lėšų panaudojama apie 70 % visų turimų PSDF lėšų. Lovos funkcionavimo rodiklis, lovos užimtumas yra be galo svarbu, o ypač svarbu žiūrėti ekonominės vadybos, pradedant nuo skyrių vedėjų, vyr. gydytojų pavaduotojų ir pačių vyr. gydytojų.

Trečias klausimas. Ypač pažiūrėkite ir laikykite vaistų kainodaros kontrolę, nes lankantis vaistinėse ir kalbant su žmonėmis vaistų kainos dar yra aukštos. Nepavyko, savikritiškai tą sakau ir sau kaip buvęs Ministro Pirmininko patarėjas, ne viską galbūt galėjome padaryti ir padarėme, bet kai kuriems... daugumai žmonių, ypač pensininkams, kai kurie vaistai yra tarsi prabangos prekė, kurią galima įsigyti.

**PIRMININKĖ.** Ačiū.

**A. VINKUS (LSDPF).** Du punktai, ką siūlau daryti: prezidentūroje buvo atlikta labai gera analizė (A. Mečėjienės ir visų kitų Prezidentės patarėjų), 27 Europos valstybių ekspertai buvo surinkti, dirbo visus metus, yra pateikta medžiaga, yra Sveikatos ministerijoje, jūs ją tik panaudokite.

**PIRMININKĖ.** Ačiū, ačiū, reikia baigti.

**A. VINKUS (LSDPF).** Pabaigai. Iš tiesų peržiūrėkite kompensuojamųjų vaistų sąrašus. Yra daug vaistų placebo, kurie neveikia, ir t. t. Peržiūrėkite jų tikslingumą ir čia galima sutaupyti 70 mln. eurų. Ačiū.

**PIRMININKĖ.** Ačiū, pone Vinkau. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis.

**R. ŽEMAITAITIS (TTF).** Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gal iš tikrųjų nebūčiau buvęs prieš, jeigu ne ministro žodžiai Sveikatos reikalų komitete. Kada Sveikatos reikalų komitete ministras pristatė PSDF lėšas, pristatė Vyriausybės programą, aš paklausiau apie valstybės tarnautojų reformą valstybės tarnybos įstaigose, organizacijose ir kitur, to, ką deklaravo S. Skvernelis, kad bus dešimtimis procentų. Ministras man irgi pasakė, kad tikrai bus, cituoju: „Dešimtimis bus atleidžiami darbuotojai.“ Dabar aš vėl vartau jūsų biudžetą, kur absoliučiai nėra jokio skaičiaus, absoliučiai nėra.

Kitas mane šokiruojantis dalykas, mes Sveikatos reikalų komitete su jumis taip draugiškai kalbėjome, diskutavome dėl slaugytojų, seselių atlyginimų ir panašiai. Vėlgi – absoliučiai nieko nėra. Pritarsiu D. Kaminsko minčiai, kad negalima balsuoti už tokį PSDF biudžetą. Aš siūlau pateikimo stadijoje nepritarti. Grįžkite į ministeriją, per šeštadienį, sekmadienį, pirmadienį peržiūrėkite prioritetus, nes prioritetai, matau, kai kuriose vietose yra perlenkti, kaip mes ir su jumis kalbėjome, inovatyvūs vaistai – 8 mln., kuriuos skiria velniai žino kas ir velniai žino, kieno sudėtinėmis dalimis. Pinigų yra gana daug, bet prioritetai čia suskirstyti yra visiškai neaiškūs. Todėl, pritardamas Dariaus minčiai ir kitų, aš siūlau nepritarti ir per savaitgalį siūlau peržiūrėti biudžetą ir prioritetus.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Gerbiamieji kolegos, prašome balsuoti. Kas pritariate 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4803(2) po pateikimo?

Už balsavo 61 Seimo narys, prieš – 2, susilaikė 37. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 20 dieną.

Replika po balsavimo. M. Majauskas.

**M. MAJAUSKAS (TS-LKDF).** Dėkoju, pirmininke. Aš tik noriu atkreipti dėmesį į vieną pamatinių problemų Privalomojo sveikatos draudimo fondo formavimo ir į tai, kaip yra apmokamos paslaugos. Ateityje formuojant biudžetą labai svarbu kalbėti apie psichologinių paslaugų apmokėjimą pagal poreikį, o ne pagal prirašytų gyventojų skaičių. Kai yra apmokama pagal prirašytų gyventojų skaičių, tuomet poliklinikos nėra motyvuotos teikti psichologines paslaugas, yra motyvuotos išrašyti vaistus. Todėl Lietuvoje medikamentinis gydymas ir hospitalizacija dėl psichologinių, psichinių sveikatos problemų yra labai didelėje ir gilioje bėdoje. Tai nebus išspręsta, kol nepereisime prie psichologinių paslaugų apmokėjimo pagal poreikį, o ne pagal prirašytą gyventojų skaičių. Labai kviečiu ministrą, formuojant galbūt jau kitų metų, dar kitų metų biudžetus, rimtai pasvarstyti tokią galimybę.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Gerbiamas kolega, jeigu jūs kalbėdamas dar ir rankas ištrauktumėte iš kišenės, tai būtų iš tikrųjų puiku. Žodį suteikiu K. Masiuliui.

**K. MASIULIS (TS-LKDF).** Aš norėčiau atsakyti gerbiamajam A. Vinkui. Paguglinau Lietuvių kalbos žodyne. Žodis „plurpti“ vartotinas ir reiškia ne ką nors kita, kaip tuščiai kalbėti, trukdyti kalbėjimu. Adekvačiausias žodis tai situacijai. Man nurodykite adekvatesnį. (*Balsai salėje*)

10.34 val.

**Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4798(2) (pateikimas)**

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4798(2). Pranešėjas – L. Kukuraitis, socialinės apsaugos ir darbo ministras. Pateikimas.

**L. KUKURAITIS.** Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, teikiamas patobulintas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Projektas parengtas atsižvelgiant į Finansų ministerijos rugsėjo mėnesį paskelbtą šalies ekonominės raidos 2017–2019 metams scenarijų, galiojančių teisės aktų nuostatas ir atsižvelgiant į patikslintą socialinio modelio įstatymų paketą. Patobulintame „Sodros“ biudžeto projekte įvertinta: pirma, valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos didinimas nuo 2017 m.

sausio 1 d. 8 eurais iki 120 eurų. Tai sudarytų poreikį 2017 metams 102, 8 mln. eurų; antra, einamųjų metų draudžiamųjų pajamų didinimas nuo 2017 m. sausio 1 d. 31 euru iki 476 eurų, papildomas poreikis 2017 metams būtų 64,6 mln. eurų. Dar įvertinta tai, kad yra papildomas lėšų poreikis dėl Konstitucinio Teismo kovo 15 d. nutarimo įgyvendinimo. Čia reikės 6,4 mln. eurų. Taip pat socialinio draudimo pensijų pagrindinės bendrosios pensijų dalies valstybės biudžeto lėšomis finansavimą sumažinus nuo 2017 m. liepos 1 d. pensijų socialinio draudimo įmokų tarifą 1 procentiniu punktu, šiam tikslui iš valstybės biudžeto reikia skirti 59,2 mln. eurų asignavimų. Taip pat nuo sausio 1 d. atsisakoma socialinio draudimo įmokų lubų, dėl to pajamos padidės 29 mln. eurų. Nedarbo socialinių įmokų tarifas nuo 2017 m. liepos 1 d. didėja 0,5 %, iki 1,6 %. Ir prognozuojama, kad papildomos įmokos antrą pusmetį bus 28 mln. eurų.

Viso biudžeto pajamos. Prognozuojama, kad 2017 metais „Sodros“ biudžeto pajamos sieks 3 mlrd. 739 mln. eurų. Tai bus 9 %, arba 309 mln. eurų, didesnės, negu laukiama 2016 metais. Neįvertinus 2017 metų asignavimo sumų iš valstybės biudžeto, pajamos 2017 metais bus didesnės 249 mln. eurų, arba 7,3 %.

Greitai pasakysiu apie išlaidas. Prognozuojama, kad bus 3 mlrd. 707 mln. eurų ir tai bus 6,2 %, 217 mln. eurų, didesnės negu 2016 metais. Bendras skirtumas, kuo reikia pasidžiaugti po dešimties metų pertraukos, prognozuojama, kad einamųjų metų rezultatas bus teigiamas. Pajamos viršys išlaidas 31,5 mln. eurų.

Jeigu truputį plačiau apie išlaidas, didžiausią „Sodros“ išlaidų dalį kaip visada sudaro išlaidos socialinio draudimo pensijoms, tai yra apie 70 %. Tam planuojama skirti 2 mlrd. 602 mln. eurų, arba 6,3 % daugiau negu 2016 metais. Ligos socialinio draudimo įmokos, motinystės socialinio draudimo, nedarbo socialinio draudimo, nelaimingų atsitikimų ir kitos, – faktiškai visos išmokos auga. Tai susiję su tuo, kad didėja darbo užmokestis ir daugėja dirbančių asmenų. Gal tiek pristatymo.

**PIRMININKĖ.** Jūs atsakysite į klausimus. Jūsų nori paklausti ištis labai daug Seimo narių. Pirmasis klausia K. Glaveckas. Ar jūs jau išsibraukėte? M. Majauskas. K. Glaveckas išsibraukė. Mielas kolega, žodis jums.

**M. MAJAUSKAS (TS-LKDF).** Ačiū. Man dabar patogiau sėdint klausti, galiu parodyti rankas, nes sunku į kišenes įsikišti sėdint.

**PIRMININKĖ.** Gerai, gerai. Ačiū.

**M. MAJAUSKAS (TS-LKDF).** Ačiū už pastabą. Norėčiau paklausti ministro. Ministre, jūsų didelė patirtis, darbas su nevyriausybinėmis organizacijomis socialinėje srityje tikrai palieka labai didelį įspūdį. Bet jūs puikiai žinote, kad viena didžiausių problemų Lietuvoje yra skyrybos. Poros skiriasi ir Lietuva pirmauja skyrybų skaičiumi Europoje. Tačiau vis dar iki šiol nėra specializuotos pagalbos poroms, kurios skiriasi ar išsiskyrė, nes iš tikrųjų netektis yra labai didelė, trauma yra labai didelė, bet žmonės negauna specializuotos pagalbos. Yra tik vos kelios nevyriausybinių organizacijos, kurios tuo užsiima. Ar nemanote, kad reikėtų pagalvoti apie pagalbą poroms?

**L. KUKURAITIS.** Ačiū už klausimą. Tikrai sutinku, kad pagalba šeimoms ir prevencija, kad skyrybų mažėtų, ir išsiskyrus tiek tėvams, tiek vaikams yra labai svarbi. Tikrai nesinorėtų leisti gilyn į šitą temą, nes suprantu, kad mes svarstome „Sodros“ biudžetą. Tikrai atskirai galėtume dėl priemonių svarstyti. Atsiprašau.

**PIRMININKĖ.** Ačiū, ministre, teisingai. Klausia K. Glaveckas.

**K. GLAVECKAS (LSF).** Gerbiamas ministre, aš perskaičiau tą „Sodros“ biudžeto projektą ir man kilo daug neaiškumų. Visų pirma yra kalbama ne tikrai apie einamųjų metų, kitų metų biudžetą, bet ir apie tas uodegas, kurios yra, arba tas didžiules skolas, kurios yra akumuliuotos „Sodros“ biudžete ir kurias, žinant arba turint omeny... nežinant, kaip jas išspręsti, susidaro toks įspūdis arba tokia išvada, kad ilgai gyventi tiesiog neapsimoka, nes kuo ilgiau tu būni pensijoje, tuo mažiau galimybių, kad tu ją ilgai gausi. Sakykite, kokios yra uodegos ir kaip tas uodegas bandysite sutrumpinti? Tai bus ir jūsų problema, ne vien tikrai finansų ministro. Ačiū.

**L. KUKURAITIS.** Uodegos tikrai metai iš metų auga. Kaip matau pagal duomenis, ta skola 2015 metais siekė 3,8 mlrd. eurų, o 2016–2017 metais – 3,7 mlrd. eurų, šiek tiek mažiau. Aišku,

kad našta yra didžiulė. Šiuo metu daroma viskas siekiant bent jau subalansuoti dabartinę „Sodros“ situaciją. Kaip matyti, šiuo metu tai pavyksta, nes yra pliusinis biudžetas.

Dėl skolų gražinimo. Čia iš tiesų reikia svarstyti ir planuoti kartu tiek su pensijų reforma, tiek su mokestinėm reformomis, kurios ateityje numatomos. Šiuo atveju tikslas subalansuoti biudžetą pasiektas, bet, aišku, reikia spręsti ir dėl ateities. Ačiū už klausimą.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi A. Dumbrava.

**R. J. DAGYS (TS-LKDF).** Gerbiamas ministre, iš tikrųjų gerai, kad biudžete atsirado papildomų lėšų pensijoms papildomai pakelti. Mano projektas buvo 40 eurų, dabar 20 eurų, bet vis tiek tai yra žingsnis į priekį. Tiesa, jis, aišku, tiktai sustabdo pensijų nuvertėjimą, bet neatkuria nei 2012 metų lygio, tuo labiau, jeigu lygintume su vidutine... kad ir kaip būtų keista, lygindami su 2009 metais, tai apskritai mes turėtume labai smarkiai padidinti pensijas.

**L. KUKURAITIS.** Sutinku.

**R. J. DAGYS (TS-LKDF).** Bet mano klausimas būtų susijęs su tom pačiom uodegom, kurias dabar skubiai reikia tvarkyti, kurios velkasi. II pakopos finansavimo klausimai neišspręsti, palūkanos užkrautos „Sodrai“, taip pat ten, kur viršija tarifai, – nedarbo, biuleteniai ir visa kita. Ar jūs pasižadate būti kietas ministras ir nenusileisti Finansų ministerijai, ateiti su projektais, kad būtų panaikinta ta didžioji yda, kuri sukurta Finansų ministerijos užkraunant visas skolas „Sodrai“, kai visiškai ji neturėtų to dalyko daryti?

**L. KUKURAITIS.** Dėkui ir už klausimą, ir už pasiūlymą. Dėl pakėlimo. Aš trumpai pakomentuosiu. Tikrai su pensijų indeksavimo sistema mes tam tikra prasme užšaldome tam tikrą procentą, koks bus santykis su vidutinio darbo užmokesčio fondu. Ką tai užtikrina? Kad bent jau nemažės santykis. Didėjimas galėtų būti tik tuo atveju, jeigu daugėtų dirbančių žmonių. Čia mes visi turime rūpintis demografinė situacija.

Dėl skolų, išskolinimų tikrai bus svarstoma, ir tie planai, kad bazinės pensijos dalis būtų perkeliama į valstybės biudžetą, taip pat ir paskolos, ir toliau yra svarstoma ir to bus siekiama. Tačiau reikia kartu, kaip jūs ir sakėte, su valstybės biudžetu numatyti lėšas, ir ne tik šiems metams, bet ir ilgesnei perspektyvai. Tikrai to bus siekiama. Jeigu jūs palaikysite, tai veiksime kartu. Ačiū.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi J. Džiugelis.

**A. DUMBRAVA (TTF).** Dėkoju. Gerbiamas ministre, tikrai dedame į jus daug vilčių, ypač dėl vertybinio požiūrio. Tikrai visuose reikaluose stengsimės padėti, nors esame opozicija. Norėčiau jūsų paklausti dėl senatvės pensijų kompensavimo. Jūs tikriausiai žinote tą tvarką, kad tų žmonių, kurie mirė, buvo skaičiuota pensija, mirė po įstatymo įsigaliojimo, vadinasi, tos šeimos gavo kompensavimą, bet tų, kurie mirė iki 2014 metų gegužės mėnesio, neturi teisės gauti kompensacijos. Praeitoje kadencijoje ponas P. Urbšys subūrė grupę, kuri labai kovojo dėl to, kad būtų lyg ir teisybė sugražinta. Kokia būtų jūsų nuomonė šiuo klausimu?

Antras klausimas. Galbūt čia ne klausimas, tiesiog pasiūlymas. Socialinės globos namų slaugytojų atlyginimai. Prašom pasižiūrėti darbine tvarka, nes tikrai slaugytojų atlyginimai yra labai žemi, jų darbas labai sunkus. Aš turiu omeny būtent socialinės globos namuose. Labai ačiū.

**L. KUKURAITIS.** Ačiū už gal vieną klausimą ir kitą pakvietimą.

Pirma apie kompensacijas. Aš sutinku, kad tai socialiai teisinga. Tikrai mūsų valstybė daug kam yra išskolinusi arba reikia kompensuoti. Ateinančių metų biudžete tam lėšų nėra numatyta. Čia mums tikrai reikia visiems apsispręsti, ar mes vis nešame lėšas kompensuodami tai, ką valstybė išskolino, į praeitį, ar rūpinamės tais, kurie dabar gyvena ir jiems reikalingos pajamos. Aš suprantu, kad tai yra susiję, bet siekis subalansuoti pensijas, kad metai iš metų būtų indeksuojamos ir jos galėtų kilti, šiuo metu yra pagrindinis, todėl kompensuoti mirties atveju, kad artimiesiems būtų skiriama, tam šiuo metu nenumatyta.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. J. Džiugelio nematau. Klausia R. Žemaitaitis. Irgi nėra. Klausia V. Juozapaitis. Tikriausiai bus paskutinis.

**V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF).** Gerbiamas ministre, rugsėjo mėnesį buvo priimta nauja Lietuvos koncertinių ir teatrinių įstaigų įstatymo redakcija ir ten gerokai prasiplėtė socialinės paramos ar socialinių išmokų gavėjų sąrašas. Ar į tai yra atsižvelgta ir neįvyks kokių nors nesusipratimų, nes įstatymas įsigalioja nuo 2017 m. sausio 1 d.? Kultūros ministerija nežino apie tų pinigų buvimą.

**L. KUKURAITIS.** Nežino?

**V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF).** Nežino. Sakė, kad pas jus tie pinigai. Jeigu taip, tai jūs tada kaip nors pakomentuokite. Aš turiu omeny praėjusios kadencijos Kultūros ministeriją, kuri prieš savaitę baigė savo gyvenimą.

Dar vienas klausimas. Bandžiau surasti jūsų kokį nors elektroninį paštą ministerijos tinklalapyje, bet nepavyko. Ar tai yra slapta? Nes aš išsiunčiau vienu adresu laiškėlį. Įdomu, ar ministras gauna Seimo narių pranešimus, ar ne? Ačiū.

**L. KUKURAITIS.** Dėkui. Dėl pirmo klausimo turiu prisipažinti, ir aš nežinau, bet aš galiu sužinoti ir jus informuoti.

Antra. Yra bendra tvarka – vardas, taškas, pavardė ir socmin, taškas, lt. Man atrodo, asmeniškai iš jūsų nesu laiško gavęs. Jeigu pavyktų dar susisiekti... Tas elektroninis paštas jau veikia.

**PIRMININKĖ.** Ačiū, ministre. Jums skirtas laikas atsakyti į klausimus baigėsi.

Gerbiamieji Seimo nariai, nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Sysas.

**A. SYSAS (LSDPF).** Siūlau balsuoti.

**PIRMININKĖ.** Siūlo balsuoti. Kviečiu balsuoti. Nuomonės prieš nėra. Prašom, gerbiami kolegos, balsuoti dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4798(2).

Už balsavo 60 Seimo narių, prieš – 1, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo komiteto... Ar norite pasiūlyti papildomą komitetą?

**R. ŠARKNICKAS (LVŽSF).** Ne, aš noriu pasakyti, kad mano balsas už, nes kortelė neveikė. Dėkui.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Įrašysime į protokolą. Svarstymo data – gruodžio 20 diena.

Gerbiami kolegos, Pirmininkas siūlo visų projektų – ir Privalomojo sveikatos draudimo, ir šio projekto, skubą. Mes tam tikriausiai bendru sutarimu ir pritariame.

*10.51 val.*

**Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4801(2) (pateikimas)**

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4801(2). Gerbiamas ministras L. Kukuraitis. Prašau. Pateikimas.

**L. KUKURAITIS.** Ar girdisi?

Gerbiamieji Seimo nariai, pateikiame Socialinių paslaugų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo projektą. Tiek šis, tiek 3c ir 3d klausimai teikiami tam, kad suderėtų su kitais įstatymais, iš esmės niekas nepasikeičia, bet atsiranda daugiau aiškumo mūsų piliečiams. Tiesiog tai yra įstatymų suderinimo projektai.

Tai pirmuoju Socialinių paslaugų įstatymo projektu siūloma patikslinti asmens gaunamų pajamų, kurios įskaitomos nustatant asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, pavadinimus pagal Šalpos pensijų įstatymo ir Tikslinių kompensacijų įstatymo nuostatas, įsigaliojančias nuo sausio 1 dienos. Taigi siūloma nustatyti, kad į asmens pajamas būtų įtrauktos pajamos, gaunamos pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Jūsų nori paklausti S. Jovaiša.

**S. JOVAIŠA (TS-LKDF).** Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, aš praeitą kartą nespėjau paklausti, bet gal jūs atsakysite, gal truputėlį ne visai į temą dėl šio klausimo, bet kiekviena Vyriausybė savo programoje numato kokius nors socialinės atskirties mažinimo planus. Ar jūs galėtumėte žmogiškai keletą tokių fundamentalių pasisakymų, kuria kryptimi jūs tą darysite? Kokia būtų jūsų vizija? Ačiū.

**L. KUKURAITIS.** Aš trumpai.

**PIRMININKĖ.** Atsakymui dvi minutės.

**L. KUKURAITIS.** Dvi minutės? Gerai. Pirmiausia tai tikrai visi turime rūpintis, kad mažėtų pajamų nelygė, nes tai kuria didžiulę socialinę įtampą ir atskirties mažinimą. Pagrindinės tokios trys kolonos būtų šeimų stiprinimas, ne tik tų, kurios yra socialinėje atskirtyje, bet ir stiprių

šeimų, šiuo metu pajėgių šeimų, kad jos nepatektų į socialinę atskirtį, ir tam yra numatytos įvairios priemonės, o priemonių plane tai bus konkrečiai įvardinta.

Tada antroji – kiek galima labiau stiprinti bendruomeninę pagalbą. Vietoj institucinės pagalbos – bendruomeninė pagalba stiprinti savivaldybių darbą, darbą seniūnijose, socialinių darbuotojų, kartu telkiant tarnybas ir taip pat papildomas paslaugas šeimoms, kad jos galėtų atsiremti.

Ir trečioji kolona būtų stiprinti socialinį darbdavių ir darbuotojų dialogą tam, kad tas pokalbis arba bendrai darbo užmokesčio dinamika būtų spartesnė. Tiek.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Jūs atsakėte į klausimus. Galite prisėsti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašom, kolegos, balsuoti dėl projekto Nr. XIIP-4801(2).

Gerbiami kolegos, norėjau pasitarti su jumis. Dabar būtų numatyta pertrauka. (*Balsas salėje: „Ne! Ne!“*) Tačiau tie asmenys, kurie yra Europos reikalų komiteto nariai, pirmininko prašymu maloniai kviečiami dalyvauti Europos reikalų komiteto posėdyje, o mes, likę čia, pratęsimė darba toliau. Ar galime bendru sutarimu pritarti tam, kad Europos reikalų komiteto nariai dabar vyktų posėdžiauti? (*Balsai salėje*)

Taip, skelbiu. 67 – už, prieš nėra, susilaukė 5. S. Jakeliūnas.

**S. JAKELIŪNAS** (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komiteto nariams, kuriems buvo pasiūlyta susirinkti dabar per pertrauką, siūlau susirinkti po posėdžio, o tam, kam reikia dalyvauti Europos reikalų komitete, atitinkamai sprendžia patys. Kviečiu į Biudžeto ir finansų komiteto posėdį po posėdžio...

**PIRMININKĖ.** Po plenarinio posėdžio.

**S. JAKELIŪNAS** (*LVŽSF*). Taip. Dėkui.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. I. Degutienė.

**I. DEGUTIENĖ** (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš galiu jums iš praktikos pasakyti. Po šitos pertraukos salė bus tuščia. Jeigu mes norime rimtai išklausti iki galo visus biudžetus ir priimti sprendimą, tai tikrai aš kreipiuosi į G. Kirkilą, Europos reikalų komiteto pirmininką, geriau patį Europos reikalų komiteto posėdį nukelkite valandai vėliau, ir čia pabaigiame. Ir tegu žmonės eina ir toliau dirba, nes iš tikrųjų tą gyvenimas yra parodęs ir ne vieną kartą.

**PIRMININKĖ.** Ačiū už jūsų pasiūlymą. Kolegos, dirbame toliau. Skelbiu... Nepranešiau, kad pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 20 dieną.

10.57 val.

**Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-229, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 3, 10, 12, 13 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 10<sup>1</sup> ir 10<sup>2</sup> straipsniais įstatymo Nr. XII-2500 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-230 (*pateikimas*)**

Kitas darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-229. Ministras L. Kukuraitis. Prašau. Pateikimas.

**L. KUKURAITIS.** Kaip esu minėjęs, visi šie projektai daugiau yra tokie susiderinimo tarp įstatymų projektai. Šiuo įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti teisinį pagrindą išleistiems į atsargą profesinės karo tarnybos kariams taikyti analogišką pereinamąjį laikotarpį... (*Balsai salėje*) Galima?

**PIRMININKĖ.** Taip. Pranešėjo prašoma, kad pateiktų kartu, o aš labai atsiprašau, noriu pasitaisyti. Pranešiau, kad Sveikatos reikalų komitetas, bet Socialinių reikalų ir darbo komitetas yra pagrindinis komitetas dėl prieš tai paskelbto įstatymo projekto.

**L. KUKURAITIS.** Gerai.

**PIRMININKĖ.** O čia dabar visus kartu.

**L. KUKURAITIS.** Čia yra du projektai, darbotvarkės 3c ir 3d klausimai. Pirmasis darbotvarkės 3c klausimas. Siūloma nustatyti teisinį pagrindą išleistiems į atsargą profesinės karo tarnybos kariams taikyti analogišką pereinamąjį laikotarpį, koks yra nustatytas tarnaujantiems kariams.

Darbotvarkės 3d klausimas. Projektu siūloma patikslinti išmokos besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai mokėjimo nuostatas, nurodant, kad besimokančiam ar studijuojančiam asmeniui išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai būtų skiriama ir mokama tuo atveju, kai akademinės atostogos suteikiamos ne tik dėl nėštumo, bet ir dėl vaiko priežiūros. Šita nuostata jau įtvirtinta ir kituose įstatymuose, reikia suderinti tarpusavyje. Tai tiek.

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Jūs kartu pateikėte ir Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 3, 10, 12, 13 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 10<sup>1</sup> ir 10<sup>2</sup> straipsniais įstatymo Nr. XII-2500 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-230.

Norinčių paklausti užsirašiusių nėra. Ar galime bendru sutarimu, ar norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Nuomonių už, prieš nėra. Kolegos, balsuojame kartu dėl abiejų įstatymų projektų Nr. XIIIIP-229 ir Nr. XIIIIP-230.

Už balsavo 64 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo abiem minėtiems įstatymų projektams XIIIIP-229 ir Nr. XIIIIP-230 pritarta.

Gerbiamieji kolegos, mūsų darbotvarkės 4 klausimas – savaitės, prasidedančios gruodžio 19 diena, posėdžių darbotvarkė.

Bet prieš tai pranešu, kad pagrindinis komitetas dėl minėtų įstatymų projektų yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas – gruodžio 20 dieną.

*11.01 val.*

**Savaitės (2016-12-19–2016-12-23) – 2016 m. gruodžio 20 d. (antradienio) ir 22 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas**

Gerbiamieji kolegos, jeigu leisite, iš čia pristatysiu kitos savaitės darbotvarkę. Antradienį ir ketvirtadienį – numatyti plenariniai posėdžiai. Antradienį – visas paketas Darbo kodekso ir jau priėmimo stadija. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymai įtraukti į darbotvarkę arba vietoj jų atsiras Kompensavimo mažas pajamas gaunančių šeimų ir pavienių asmenų įstatymas, Socialinio draudimo fondo įstatymo, kuriam jūs tikriausiai labai atsakingai ruošiatės, svarstymas, Akcizų įstatymo, Gyventojų pajamų mokesčio ir nemažai kitų pagal jūsų pateikimus ir pasiūlymus teikiamų įstatymų projektų. Taip pat atitinkamai sulaukėme iš jūsų nemažai pasiūlymų, kuriuos bandysime dar įtraukti į rezervinius klausimus.

Ketvirtadienis. Kaip ir siūlė kolegos, įtraukėme visą paketą įstatymų projektų, susijusių su valstybės biudžetu, tai Gyventojų pajamų mokesčio, Akcizų, Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, ir tikimės, kad sėkmingai pavyks priimti 2017 metų biudžetą. Numatyta naujosios Vyriausybės valanda. Ir labai lauksime Liberalų sąjūdžio frakcijos ir opozicinės frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ darbotvarkės, kurią jūs taip pat jau monitoriuose matote, jų pateiktus įstatymų projektus.

Mielai atsakysiu į klausimus. (*Balsai salėje*) Klausia A. Matulas.

**A. MATULAS (TS-LKDF).** Gerbiamoji pirmininke, ne visai apie kitos savaitės darbotvarkę, bet naudodamasis proga noriu paklausti, kaip mums planuoti savo veiklą po Naujųjų metų? Yra visokių gandų, bet gal jūs galite tiksliau ką nors pasakyti, kada bus neeilinė sesija, pratęsta sesija?

**PIRMININKĖ.** Ačiū. Išties, kaip matote darbotvarkę, tai yra antradienis ir ketvirtadienis, jeigu mes pratęsiame sesiją ir posėdį numatome tik sausio 12 dieną, o po to Sausio 13-osios iškilmingi renginiai, tai tokiu atveju mes neberengiame posėdžio gruodžio 23 dieną, o susitiktume tik sausio 13-ąją, atsiprašau, 12-ąją. Sausio 12 dieną posėdį numatome nuo 9 iki 12 valandos, o pasikui malonus kvietimas jums visiems dalyvauti Sausio 13-osios iškilminguose renginiuose.

Klausia S. Jovaiša.

**S. JOVAIŠA (TS-LKDF).** Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Dar kartą patikslinkite. Jeigu būtų penktadienį, tai nebūtų sausio 12 dieną, ar vis tiek bus sausio 12-ąją?

**PIRMININKĖ.** Pagal Konstituciją taip, iš tikrųjų turėtų būti 23 dieną, penktadienį, bet valdyba siūlo mums labai atsakingai dirbti antradienį ir ketvirtadienį, ir penktadienį, 23 dieną, nerengti posėdžio, bet tai galime padaryti tik tokiu atveju, jeigu sesiją pratęsiame ir pratęsiame ją, kaip ir minėjau atsakydama gerbiamajam A. Matului, sausio 12 dieną.

Klausia K. Starkevičius.

**K. STARKEVIČIUS** (*TS-LKDF*). Aš neklausiu, daugiau pritarisiu. Iš pradžių buvo pasirodžiusi informacija, kad vos ne sausi, čia tų darbų kalnai susikaupe, bet, kaip rodo praktika, kaip matote, mes ir šiandien greitai finišuojame, greitai dirbame. Aš manau, patyrusi pavaduotoja tikrai negalėjo leisti tokių dalykų, vadinasi, buvo tik gandai. Labai gerai. 12 diena labai gerai. O 23 diena... Visi mes ruošiamės vakarienei, viskas gerai.

**PIRMININKĖ**. Taip, gerbiamasis Kazy, iš tikrųjų šitos šventės svarbiausios mums, tikintiems žmonėms, ir manau, kad tikrai sėkmingai ketvirtadienį priimsime biudžetą, o 23 dieną turėsime galimybę jau ruoštis šventoms Kūčioms.

Klausia M. Majauskas.

**M. MAJAUSKAS** (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Norėjau pasitikslinti. Dabar žiūriu darbotvarkę, atsiprašau, naujokas, gal nespėju greitai sureaguoti ir susigaudyti, bet ar Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, konkrečiai straipsniai, kurie apibrėžia fizinės drausmės ir smurto sąvoką, ar šitas klausimas yra įtrauktas, gal galėtumėte patikslinti, į ketvirtadienio darbotvarkę, nes daug klausimų, nelabai susigaudau.

**PIRMININKĖ**. Ačiū už jūsų puikų klausimą. Jeigu šiandien Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kuris rengia posėdį 13 val. 30 min., šitą įstatymo projektą svarstys, mielai jį įtrauksime. Ir norime paprašyti jūsų, kad leistumėte tuos įstatymų projektus, kurie dar būtini svarstyti šioje sesijoje, tiesiog įrašyti papildomai į rezervą, prieš tai, aišku, gavus Seniūnų sueigos sutikimą.

Daugiau klausimų nėra. Nuoširdžiai dėkoju. (*Balsai salėje*) Tiesa, dar noriu paklausti dėl darbotvarkės. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Darbotvarkėi pritaru.

Pareiškimų nėra. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų labai sklandų, sutelktą darbą. Linkime gero savaitgalio. Nenumatyta penktadienio posėdžio darbotvarkę baigėme. Susitikime kitą savaitę, antradienį.

Registruojamės.

Užsiregistravo 75 Seimo nariai. Nenumatytas penktadienio darbotvarkės posėdis, atsiprašau, nenumatytas posėdis baigtas. (*Gongas*)

## PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Anušauskas Arvydas 9
- Balsys Linas 21, 22  
Baškienė Rima 5
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 21
- Dagys Rimantas Jonas 9, 15, 16, 19, 26  
Degutienė Irena 9, 10, 28  
Dmitrijeva Larisa 13  
Dumbrava Algimantas 20, 26  
Džiugelis Justas 26
- Gailius Vitalijus 12, 13, 14  
Gelūnas Arūnas 10  
Gentvilas Eugenijus 18  
Glaveckas Kęstutis 11, 12, 13, 14, 25  
Gumuliauskas Arūnas 19  
Gustas Evaldas 21
- Jakeliūnas Stasys 28  
Jovaiša Eugenijus 12  
Jovaiša Sergejus 10, 11, 27, 29  
Juozapaitis Vytautas 26, 27  
Juška Ričardas 9
- Kaminskas Darius 20, 21, 24  
Kirkilas Gediminas 28  
Kubilius Andrius 15, 22  
Kukuraitis Linas 16, 24, 25, 26, 27, 28
- Majauskas Mykolas 10, 13, 20, 24, 25, 30  
Maldeikienė Aušra 15  
Masiulis Kęstutis 11, 16, 17, 18, 22, 24  
Matulas Antanas 12, 20, 23, 29  
Mečėjienė Aira 23
- Mello Anthony de (Melo Antoni de) 19
- Navickienė Monika 9
- Olekas Juozas 10, 16, 17, 21  
Ostrogiškis Konstantinas 6
- Paulauskas Artūras 13  
Pavilionis Žygimantas 14, 15, 17  
Pranckietis Viktoras 5
- Sysas Algirdas 27  
Skardžius Artūras 13  
Skvernelis Saulius 18, 24  
Starkevičius Kazys 30  
Steponavičius Gintaras 10
- Šakalienė Dovilė 18, 19  
Šalaševičiūtė Rimantė 12  
Šapoka Vilius 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 21  
Šarnickas Robertas 27  
Šimonytė Ingrida 8
- Tamašunienė Rita 11
- Urbšys Povilas 26  
Ursul Sergej 13
- Valančius Motiejus 10  
Veryga Aurelijus 19, 20, 21, 22, 23  
Vingrienė Virginija 22, 23  
Vinkus Antanas 19, 23, 24
- Žemaitaitis Remigijus 9, 24, 26  
Žilevičius Edmundas 13, 18

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija  
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius  
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*  
Interneto puslapis *www.lrs.lt*